

Perusopetuksen koulukohtaiset opetussuunnitelmat

1.8.2022 alkaen

Ylöjärven kaupunki

Sisällys

Kauraslammien koulu	3
2.2 Perusopetuksen arvoperusta	3
2.3 Oppimiskäsitys	3
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	3
5.2 Yhteistyö	3
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	4
12. Valinnaisuus	4
6. Arviointi	4
Kurun Yhtenäiskoulu.....	6
2.2 Perusopetuksen arvoperusta	6
2.3 Oppimiskäsitys	7
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	7
5.2 Yhteistyö	8
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	9
5.4 Opetuksen järjestämistapoja	10
Metsäkylän Yhtenäiskoulu	12
2.2 Perusopetuksen arvoperusta	12
2.3 Oppimiskäsitys	12
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	13
5.2 Yhteistyö	14
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	16
Mutalan koulu	17
2.2 Perusopetuksen arvoperusta ja 2.3 Oppimiskäsitys	17
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	17
5.2 Yhteistyö	17
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	18
5.4 Opetuksen järjestämistapoja	19
Siivikkalan koulu	20
2.2 ja 2.3 Perusopetuksen arvoperusta ja oppimiskäsitys	20
4.1 ja 4.2 Toimintakulttuuri	20
4.3 Oppimisympäristöt ja työtavat	24
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	27
5.2 Yhteistyö	28
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	28
Takamaan koulu	30
2.2 Perusopetuksen arvoperusta ja 2.3 Oppimiskäsitys	30

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä ja 5.2 Yhteistyö	31
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	33
5.4. Opetuksen järjestämistapoja	37
12. Valinnaiset aineet Takamaan koulussa.....	38
Vahannan koulu.....	40
2.2 Perusopetuksen arvoperusta.....	40
2.3 Oppimiskäsitys	41
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	42
5.2 Yhteistyö	42
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	44
5.4 Opetuksen järjestämistapoja	46
Viljakkalan Yhtenäiskoulu	47
2.2 Perusopetuksen arvoperusta ja 2.3 Oppimiskäsitys	47
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	47
5.2 Yhteistyö	48
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten toimien käyttö	49
Vuorentaustan koulu	51
2.2 Perusopetuksen arvoperusta ja 2.3. Oppimiskäsitys	51
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	51
5.2 Yhteistyö	52
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	52
5.4. Opetuksen järjestämistapoja	53
Ylöjärven Yhtenäiskoulu.....	54
2.2 Perusopetuksen arvoperusta ja 2.3. Oppimiskäsitys	54
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	55
5.2 Yhteistyö	55
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	57
5.4. Opetuksen järjestämistapoja	59

Kauraslammen koulu

2.2 Perusopetuksen arvoperusta

Kauraslammen koulussa painotetaan seuraavia arvoja:

- Hyvinvointi ja turvallinen arki
- Yhteisöllisyys
- Vastuullisuus
- Aktiivisuus

Kauraslammen koulun toiminta-ajatus

Kauraslammen koulun tavoitteena on tarjota mahdollisuus jokaiselle monipuoliseen kykyjensä ja tarpeidensa mukaiseen oppimiseen.

Koulumme arvoihin sitoutuva perusopetus antaa mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen.

Kauraslammen koulu toimii yhteistyössä sekä kotien että ympäröivän yhteiskunnan eri tahojen kanssa. Tuemme oppilaan kasvua vastuulliseksi ja aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi.

2.3 Oppimiskäsitys

Kauraslammen koulun oppimiskäsityksen mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja ratkaisemaan ongelmia sekä itsenäisesti että yhdessä toisten kanssa. Oppilasta ohjataan liittämään opittavat asiat aikaisemmin oppimaansa. Oppimisprosessin aikana oppilas arvioi omaa toimintaansa ohjauksen sekä realistisen ja monipuolisen palautteen avulla. Kouluyhteisömme tarjoaa oppilaalle mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua koulun kehittämiseen. Ympäröivän yhteisön toimintaan osallistuminen tukee oppilaan tietoisuutta vaikuttamisen keinoista.

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Kauraslammen koulun työskentelyssä otetaan huomioon oppilaan yksilöllisiä tarpeita, edellytyksiä ja vahvuuksia. Koulutyö järjestetään siten, että sen perustana on oppilaan etu, vastuu, osallisuus ja kuulluksi tuleminen.

Oppilaan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

5.2 Yhteistyö

Kauraslammen koulun oppilaiden eheä koulupolku pyritään luomaan yhteistyössä huoltajien, muiden koulujen sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden ja organisaatioiden kanssa. Koulussa kiinnitetään erityistä huomiota oppilaan koulupolun nivelvaiheisiin ja siinä tapahtuvaan

yhteistyöhön. Nivelvaiheita ovat siirtyminen esiopetuksesta perusopetukseen sekä alaluokilta siirryttäessä yläluokille tai siirtyminen uuteen kouluun/oppilasryhmään. Nivellysyhteistyötä on kuvattu tarkemmin nivellyssuunnitelmassa. Nivellyssuunnitelma löytyy koulun kotisivuilta. Kodin ja koulun yhteistyötä kuvataan tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Kauraslammien koulun opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa oppimiselle on mahdollisimman hyvät edellytykset. Keskeisiä keinoja työrauhan opetteluun ja ylläpitämiseen ovat opettajan antama ohjaus ja palaute sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Koulussa edistetään työrauhaa pedagogisilla ratkaisulla, harjoittelemalla tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä vahvistamalla luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä.

Kauraslammien koulussa puututaan epäasialliseen käytökseen. Koulun kotisivuilta löytyvät seuraavat asiakirjat, missä linjataan epäasialliseen käytökseen puuttumista:

- Kauraslammien koulun järjestyssäännöt
- Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, syrjinnältä, häirinnältä ja väkivallalta
- Kauraslammien koulun koulurauhamalli
- Kauraslammien koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusmalli

12. Valinnaisuus

Kauraslammien koulun valinnaisuuden periaatteet, arviointi ja toteutuva valinnaisainetarjotin on kuvattu koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Oppilaita osallistetaan kertomaan toiveitaan valinnaisainetarjotinta muodostettaessa sekä suunnittelemaan yhteistyössä opettajien kanssa toteutuvia valinnaisaineita.

6. Arviointi

Käyttäytymisen arviointi Kauraslammien koulussa luokilla 1-3 toteutetaan seuraavalla sivulla olevan liitteen avulla.

Oppilaan nimi: _____

Huoltajan allekirjoitus: _____

Opettajan allekirjoitus: _____

Oppilas noudattaa koulun sääntöjä	Aina	Usein	Vaihtelevasti	Harvoin	En koskaan
Noudatan sääntöjä oppi -ja välitunneilla.					
Toimin annettujen ohjeiden mukaisesti.					
Otan vastuuta omasta oppimisestani.					
Suoritan tehtäväni tunnollisesti.					

Oppilas noudattaa hyviä tapoja	Aina	Usein	Vaihtelevasti	Harvoin	En koskaan
Käyttäydyn asiallisesti ja kohteliaasti.					
Huolehdin omista ja yhteisistä tavaroista.					
Puhuttelen toisia ystävällisesti.					
Ruokailen hyvien tapojen mukaisesti.					

Oppilas osaa huomioida muut	Aina	Usein	Vaihtelevasti	Harvoin	En koskaan
Työskentelen sovussa toisten kanssa.					
Olen reilu kaveri kaikille.					
Autan toisia.					

Kurun Yhtenäiskoulu

2.2 Perusopetuksen arvoperusta

Kurun Yhtenäiskoulun visio - Meillä on jokaisen hyvä olla!

Tavoite: Hyvinvoiva ja aktiivinen oppija

Kurun Yhtenäiskoulun toimintakulttuurin keskeiset tavoitteet ovat:

Oppiva yhteisö

- Yhdessä ja toisilta oppiminen: ryhmätyöskentely yli luokkarajojen, teemapäivät, tutkiva oppiminen, vierailut/vierailijat
- Vuorovaikutustaitojen edistäminen ja harjoittelu erilaisissa tilanteissa
- Yhteistyötä huoltajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa sekä oppilaiden aitoa mukanaoloa yhteisön kehittämisessä

Turvallinen arki ja hyvinvointi

- Yhteiset pelisäännöt
- Yhteinen vastuu toistemme henkisestä ja fyysisestä hyvinvoinnista sekä ympäristöstä
- Kiireettömyys arjessa
- Tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus

Sosiaaliset taidot ja yhdessä tekeminen

- Toisten kunnioittaminen ja hyvät käytöstavat
- Monipuolista toimintaa ja työskentelyä (leikin, liikunnan ja elämyksien ja välituntitoiminnan kautta)
- Erilaisia työtapoja ja ympäristöjä
- Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen

Kestävä tulevaisuus

- Vastuullinen suhtautuminen arjen erilaisissa valinnoissa
- Oppilaat suunnittelemassa ja toteuttamassa kestävää arkea
- Avoimuuden ja uteliaisuuden herättäminen maailmaa kohtaan

Koulumme tavoitteenamme on kasvattaa oikeudenmukaisia kurulaisia nuoria, joilla on kyky toimia yhdessä muita arvostaen. Arvojemme mukaan yhteiset pelisäännöt ja kyky toimia yhdessä kehittävät myös oppilaan itsetuntemusta ja sosiaalisuutta sekä edesauttavat me-hengen syntymistä. Yhtenäisessä peruskoulussa teemme laaja-alaista yhteistyötä rikkoen oppiaine- ja luokka-asterajoja.

2.3 Oppimiskäsitys

Kurun Yhtenäiskoulussa keskitytään oppimaan oppimisen taitoihin ja niiden kehittämiseen vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Aikuiset mahdollistavat oppimisen luomalla innostavan ja turvallisen oppimisympäristön. Tuemme oppilaiden aktiivisuutta ja vastuun ottamista omasta oppimisesta valinnaisuuden ja monipuolisten oppimismenetelmien avulla. Tavoitteena on, että oppilaalle kehittyy positiivinen minäkuva ja pystyvyyden tunne. Kurun Yhtenäiskoulun opettajat käyttävät mm. Huomaa Hyvä -toimintatapaa. Opetuksessa ja työyhteisössä on otettu käyttöön laajemmin positiivisen pedagogiikan ja hyvän huomaamisen sisällöt. Oppilaita osallistetaan huomaamaan hyvä ja kiinnittämään huomiota positiiviseen vuorovaikutukseen ja omien ja toisten vahvuuksien tunnistamiseen arjessa. Oppilas harjoittelee myös arvioimaan omaa työskentelyään ja omaa oppimistaan.

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Keskeiset tavoitteet

Oppilas tulee mielellään kouluun, tuntee olonsa turvalliseksi ja kokee oppimisen merkitykselliseksi. Turvallisuuden tunne on hyvin keskeinen sekä oppimisessa että oppilaan hyvinvoinnissa. Oppiminen edellyttää turvallisuuden tunnetta.

Pedagoginen turvallisuus

Oppilaalla on mahdollisuus epäonnistua ilman häpeää ja annetut tehtävät eivät ole liian vaikeita.

Sosiaalinen turvallisuus

Koulussa kaikki kohtelevat toisiaan ystävällisesti ja jokainen tuntee kuuluvansa joukkoon.

Psyykinen turvallisuus

Oppilaalla on luottamus opettajaan ja koulutovereihin, ja hän voi pyytää ja saa apua tarvittaessa. Oppilas tietää, miten hänen pitää toimia eri tilanteissa.

Fyysinen turvallisuus

Oppilaan fyysinen turvallisuus ei vaarannu koulupäivän aikana. Oppilas on tietoinen, miten suojautua eri tilanteissa.

Toimintatavat

1. Yhteiset arvot ja yhdessä sovitut pelisäännöt

2. Hyvä ilmapiiri ja ryhmähenki:

Koulussa/luokassa on avoin ja hyväksyvä ilmapiiri ja toisia kunnioittava asenne. Asioita tehdään yhdessä, oppilaat luottavat toisiinsa ja itseensä, esim. kummitunnit, yhteispeli, tutor-toiminta, oppilasagentit, yhteistyö luokkarajojen yli ja oppilaskuntatoiminta.

3. Positiivisen palautteen antaminen:

Positiivisella palautteella on suuri merkitys motivaatioon ja itsetuntoon, ja sitä kautta myös turvallisuuden ja hyväksytyksi tuleminen tunteeseen. Turvallinen olo mahdollistaa oppimisen.

Palautteen antamisen periaatteet:

- yksi asia kerrallaan
- kiitä, kannusta, rohkaise

Palaute on

- aitoa ja rehellistä
- toimintaan, ei persoonaan kohdistuvaa
- konkreettista ja perusteltua
- ratkaisukeskeistä
- vahvuuksia tukevaa

4. Oppimisen tunne-esteiden poistaminen (huolestuneisuus, ahdistuneisuus, pelko, jännitys, nolous, nöyryytys, kateus, kilpailu): Oppilaalla on lupa kysyä ja ihmetellä, hän voi kysyä ilman nolaamisen pelkoa. Oppilaan ei tarvitse pelätä vastaamista, vaikkei ole varma vastauksesta. Luokassa jokaisella on sekä opettajan että muiden oppilaiden tuki.

Tehtäviä eriytetään oppilaan tasoa vastaavaksi: onnistumisen kokemusten kautta kasvaa itseensä luottaminen ja hyvä itsetunto. Luokassa on iloa, toivoa ja huumoria.

5. Vastuullinen vanhemmuus eli kodin tuki:

Jokaisen oppilaan perusasiat tulisi olla kunnossa (ravinto, rakkaus, rajat, lepo ja liikunta). Kasvatusta tehdään yhteistyössä koulun kanssa periaatteella "puhalletaan yhteen hiileen".

6. Fyysinen turvallisuus

Turvallisuussuunnitelma päivitetään lukuvuoden alkaessa ja käsitellään koko henkilöstön kanssa. Turvallisuuskävelyitä ja pelastusharjoituksia järjestetään säännöllisesti lukuvuosittain sekä henkilöstön että oppilaiden kanssa. Jokaisella on vastuu ilmoittaa epäkohdista välittömästi. Huolehditaan, että henkilöstön ensiaputaidot ovat ajan tasalla.

5.2 Yhteistyö

Koulun sisäisen ja koulun ulkopuolisen yhteistyön organisointi, sen seuraaminen ja kehittäminen

Koulun sisäinen yhteistyö

- teemapäivät luokkarajoja rikkoen
- oppiainerajat rikkovaa yhteistyötä projektien ym. muodossa
- yhteistyö esikoulun kanssa (esikoulu sekä 1-2 luokat)
- yhteistyö toisen asteen koulujen kanssa (vierailut, esittelyt, mm. Tredu ja Valo)

Koulun ulkopuolinen yhteistyö

- yhteistyötä seurakunnan kanssa (mm. toiminnan esittely, ryhmäyttäminen, vierailut koulukorvatoiminta, aamunavaukset)
- nuorisopalvelut mukana suunnittelemassa toimintapäiviä (ryhmäyttäminen)
- KiVa eli Vanhempainyhdistys tekee monipuolista yhteistyötä koulun kanssa keskustellen, eri tapahtumissa toimien ja lahjoituksin

- Paikalliset yritykset ja yhdistykset (pyöräilykypärien lahjoitus ekaluokkalaisille, yritysvierailut, TET-jaksot, teemapäivät/-tunnit)
- kirjasto (kirjavinkkaus, vierailut)
- pelastuslaitos
- sosiaalitoimi
- poliisi
- Kurun lehti

Seuraaminen ja kehittäminen

- teemapäivien palaute oppilailta
- henkilöstön ja yhteistyökumppaneiden kokouksissa ja tapaamisissa palautetta keskustellen
- yhteistyötä kehitetään saadun palautteen perusteella

Oppilaiden osallisuus

- oppitunneilla oppilaiden osallisuutta lisätään esimerkiksi antamalla vaikutusmahdollisuuksia työskentelytapoihin
- annetaan oppilaille vastuuta ikätason mukaisesti esim. teemapäivissä vastuuoppilaita
- oppilaat antavat palautetta ja ideoivat toimintaa teemapäivissä
- oppilaskunnanhallituksella on merkittävä rooli keskusteluyhteydessä opettajien ja oppilaiden välissä ja lisäksi oppilaskunnan hallitus voi ehdottaa kehittämissesityksiä. (Oppilaskunnan hallitus toimii keskustelevana ja organisoivana ryhmänä edistäen oppilaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia.)

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteet ja järjestämiskäytäntö

Tavoite: koti ja koulu toimivat yhteistyössä oppilaan parhaaksi toisiaan kunnioittavassa hengessä.

Yhteistyöhön kuuluvat:

- vanhempaintapaamiset
- vanhempainillat
- Wilma- ja sähköpostiviestintä
- puhelinkeskustelut
- juhlat

Vanhemmille järjestetään vuosittain mahdollisuus tutustua koulun arkeen Kodin ja koulun -päivänä.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Nämä on kuvattu tarkemmin myös koulun [kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäiseminen suunnitelmassa](#).

Mikäli puhuttelut ja Wilma-viestit eivät tuota toivottua tulosta, voi opettaja määrätä oppilaalle kasvatustalut. Kasvatustalutun ajankohta ilmoitetaan huoltajille, joilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun puhelimitse tai tulemalla paikan päälle. Keskustelun yhteydessä voidaan antaa oppilaalle rikkomukseen liittyviä kirjallisia tehtäviä. (Perusopetuslaki § 35 a)

Vilpin tai häiriön nähnyt opettaja/luokanvalvoja selvittää ja tarvittaessa kirjaa sekä hoitaa mahdolliset jatkotoimenpiteet. Oppilas voidaan velvoittaa sovittamaan tekonsa esimerkiksi siivoamalla tekemänsä sotkun. Oppilasta ja hänen huoltajiaan kuullaan tilannetta selvitettäessä. Jos oppilas kasvatustalutun jälkeen tekee saman rikkomuksen, voidaan oppilaalle määrätä jälki-istunto.

Jälki-istunnot ja kasvatustalutet kirjataan Wilmaan kurinpitotoimet-osioon. Muut tapaukset kirjataan Wilman tuntimerkinnet-osioon. Jälki-istunto- ja kasvatustalutetkirjaukset tulostetaan ja toimitetaan huoltajan allekirjoitettavaksi.

Koululla käytetään yhteisiä lainmukaisia rangaistuskäytäntöjä. Oppilasta kuullaan asiaa selvitettäessä ja huoltajalla on mahdollisuus osallistua huollettavansa kasvatustaluteluun.

Rehtori huolehtii uuden henkilökunnan perehdyttämisestä perehdyttämissuunnitelman mukaisesti. Kurinpitotoimet käydään läpi joka lukuvuoden alussa ja kerrataan tarvittaessa.

Suunnitelma kasvatustaluteluista ja kurinpidollisen keinojen käytöstä löytyvät koulun kotisivuilta ja ilmoitustalulta. Asioita käsitellään myös luokissa oppilaiden kanssa sekä vanhempainilloissa ja -tapaamisissa.

Suunnitelmaa seurataan lukuvuosittain esimerkiksi opettajain kokouksissa ja sitä muutetaan tarvittaessa. Suunnitelman toteutus näkyy oppilaiden häiriökäyttäytymisistä kertovista Wilma-merkinnöistä sekä kurinpitotomakkeista.

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

Eheyttäminen

Koulun toimintakulttuuriin kuuluu olennaisesti opetuksen eheyttäminen arjen koulutyössä. Kaikessa opetuksen suunnittelussa huomioidaan opetuksen eheyttäminen, jotta opittavat asiat olisivat mielekkäitä ja motivoivia kokonaisuuksia. Opetus kaikilla oppitunneilla voi siten olla oppiainerajoja ylittävää, opetuksessa voidaan esimerkiksi tuoda liikkumista osaksi oppilaiden jokapäiväistä arkea. Jokaista oppilasta kohden lukuvuoden aikana opiskellaan vähintään yksi opittava ilmiö, jota tarkastellaan useamman eri oppiaineen näkökulmasta.

Lukuvuoden aikana useammat luokat toteuttavat luokkakohtaisia retkiä. Retkien kohteisiin tutustutaan oppitunneilla monialaisesti ennen retkeä ja tapahtumia käsitellään yhdessä luokissa myös retkien jälkeen. Yksityiskohtaisempaa tietoa vuosiluokittain toteutettavista tapahtumista ja teemapäivistä tiedotetaan tapahtumakalenterissa.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Koulussa toteutetaan joka lukuvuosi kaikille yhteinen monialainen oppimiskokonaisuus sekä lisäksi pienempiä yksittäisiä luokkatasoisia.

Samanaikaisopettajuus/yhteisopettajuus, joustava ryhmittely

Samanaikaisopettajana luokassa voi toimia erityisopettaja, aineenopettaja, resurssiopettaja tai luokanopettaja. Samanaikaisopetuksella pyritään mahdollistamaan tuen saanti suuremmalle oppilasjoukolle kerrallaan kuin pienryhmäopetuksella. Tämä mahdollistaa varhaisen tuen tarjoamisen kaikilla tuen tasoilla. Samanaikaisopettajuutta voidaan tarjota muun muassa yhteisopettajuutena siten, että molemmat opettajat ovat luokassa, tai joustavan ryhmittelyn avulla, jolloin toinen opettajista voi siirtyä opiskelemaan erilliseen tilaan pienemmän oppilasjoukon kanssa. Joustavassa ryhmittelyssä tukea voidaan tarjota pienemmälle oppilasjoukolle kerrallaan ja oppilasjoukko voidaan valita kulloisenkin tuen tarpeen mukaan.

Samanaikaisopetusta toteutetaan vallitsevan resurssin puitteissa ja huomioiden oppilaan tuen kokonaistarve.

Eri vuosiluokkien opetuksen järjestämistapoja

1.-2. -luokat

Keskitytään esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittämiseen ja joustavan esi- ja alkuopetuksen käytänteiden luomiseen yhdessä varhaiskasvatuksen opettajien kanssa yhä tiiviimmin. Tämä toteutetaan ryhmittelemällä esi- ja alkuopetusikäisiä oppilaita joustavasti ryhmiin. Yhteistyön keskiössä ovat mm. vertaisoppiminen ja yhteistoiminnallisuus sekä vuorovaikutustaidot.

3.-6. -luokat

Keskitytään perusasioihin ja -taitoihin eli lukeminen kirjoittaminen ja laskeminen. Apuna käytetään monipuolisesti esim. oppikirjoja, tietotekniikkaa ja pelejä. Harjoitellaan erityisesti reaaliaineissa kokonaisuuksien hahmottamista ja syy-seuraussuhteiden ymmärtämistä. Harjoittelun ja oppimisen keskiössä ovat kriittinen tiedonhaku, lähteiden arvioiminen ja merkitseminen. Pyritään sitomaan teemoja ajankohtaisiin tapahtumiin ja uutisiin. Nivotaan eri oppiaineita mahdollisuuksien ja opetussuunnitelman mukaisesti yhteen. Harjoitellaan pari- ja ryhmätyöskentelyä joustavasti eri tilanteissa, jolloin sosiaalisten taitojen lisäksi keskustelu- ja kuuntelutaidot harjaantuvat. Itsearviointi ja vertaisarviointi ovat edelleen osa oppimisprosessia. Yhteistyötä eri luokka-asteiden välillä jatketaan sopivissa tilanteissa joustavasti. Kirjastoja hyödynnetään monipuolisesti.

7. - 9. -luokat

Tavoitteena on selkeyttää ja rauhoittaa koulun arkea siinä missä se on mahdollista. Jatketaan alaluokilla alkanutta työtä perusasioihin keskittymisestä, mutta laajennetaan oppilaiden osaamisen mukaan aiheita ja teemoja laajempiin sisältöihin. Yläluokilla vahvistetaan positiivisen pedagogiikan ja hyvän huomaamisen sisältöjen käyttöä opetuksessa ja työyhteisössä. Oppilaita osallistetaan huomaamaan hyvä ja kiinnittämään huomiota positiiviseen vuorovaikutukseen ja omien ja toisten vahvuuksien tunnistamiseen arjessa.

Metsäkylän Yhtenäiskoulu

2.2 Perusopetuksen arvoperusta

Metsäkylän koulun toimintakulttuurissa on useita oppilaita osallistavia ja oppilaskuntavetoisia käytänteitä, toimintatapoja ja tapahtumia, jotka toteutettavat ja noudattavat opetussuunnitelman arvopohjaa ja oppimiskäsitystä monipuolisesti.

Opetusryhmissämme toteutetaan Yhteispelin käytänteitä, jotka tukevat arvoperustan mukaisesti oppilaan kasvua monipuolisesti. Nämä arkikäytänteet kattavat mm. oppilaan ainutlaatuisuuden, ihmisyden, tasa-arvon, sivistyksen, demokratian ja kulttuurisen moniarvoisuuden. Kestävän elämäntavan arvoperustan mukaista toimintaa on koulussamme arkikäytänteinä toimivat kierrätyksen ja sähkön säästämisen tavat. Lisäksi ohjeistamme ja opastamme oppilaita ruokailujätteen minimointiin ja veden säästöön hygieniasta, siisteydestä ja puhtaudesta tinkimättä.

Koulussamme tehdään luokkien välistä yhteistoimintaa mm. joustavilla ryhmittelyillä ja opetuksen jaksottamisella opettajien vaihtaessa opetusryhmiä sekä yhteisopettajuudella. Tällä tuetaan mm. oppilaiden vuorovaikutustaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä eri oppimisympäristöjen ja yhteisöjen kanssa ja kautta. Taito- ja taideaineiden valinnaisten kautta oppilailla on mahdollisuus saada itsetuntoa ja omia kiinnostuksen kohteita tukevia valintoja ja mahdollisuuksia uuden oppimiseen ja osaamisen syventämiseen.

Koulun yhteisiksi arvoiksi valikoituneet luottamus, välittäminen ja sydämen sivistys toteutuvat myös oppilaita osallistavissa käytänteissä, kuten mm. lautapelivälitunneissa, leikkivälivuokraamossa, kirjaston hoidossa, välkkäritoiminnassa ja kummitoiminnassa.

Koulun arvoperustaa arvioidaan ja seurataan säännöllisesti erilaisin tavoin, esim. kyselyiden ja keskustelujen kautta. Arvokeskustelu käydään oppilaiden, huoltajien ja henkilökunnan kanssa n. viiden vuoden välein.

2.3 Oppimiskäsitys

Metsäkylän koulussa korostetaan oppimiskäsitystä, jonka mukaan lapsi rakentaa kokemustensa, havaintojensa ja oivallustensa pohjalta ymmärrystään ja tietämystään maailmasta. Lasta ohjataan erottamaan olennainen, tärkeä ja arvokas tieto epäolennaisesta tiedosta. Tavoitteena on oppia tarkastelemaan informaatiota kriittisesti.

Oppimista tapahtuu oppijan itsenäisenä prosessina sekä vuorovaikutuksessa opettajien ja muiden oppilaiden kanssa. Oppiminen on muun muassa suunnittelemista, kyselemistä, erehtymistä, tutkimista, kokeilemista, pelaamista ja leikkimistä. Aikuiset mahdollistavat oppimisen luomalla innostavan ja turvallisen oppimisympäristön.

Oman opiskelun ja oppimisen arviointi on keskeistä oppimaan oppimisessa. On tärkeää, että oppilas harjoittelee ottamaan vastuuta omasta opiskelustaan asettamalla itselleen tavoitteita ja suunnittelemalla omaa oppimistaan. Oppilas myös harjoittelee arvioimaan työskentelyään ja oppimistaan.

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Yhteinen vastuu koulupäivästä mahdollistuu, kun oppilaat, huoltajat, opetus- ja muu henkilöstö toimivat yhdessä määriteltyjen arvojen pohjalta.

Metsäkylän yhtenäiskoulun tavoitteena hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi on luoda oppilaille, huoltajille sekä opetus- ja muulle henkilöstölle psyykkisesti, fyysisesti sekä sosiaalisesti turvallinen koulu yhteisö. Tavoitteena on kehittää rakentavaa vuorovaikutusta, oppimista ja oppimisympäristöjä myönteisessä ilmapiirissä. Oppilaat ja opettajat sekä muu henkilöstö osallistuvat ja vaikuttavat oppimisprosesseihin sekä koulun toimintaan ja edistävät yhteisön hyvinvointia sekä turvallisuutta.

Toimintatapoja hyvän ja turvallisen koulupäivän mahdollistamiseksi Metsäkylän yhtenäiskoulussa ovat selkeät yhteisesti sovitut säännöt, jotka ovat kaikkien oppilaiden ja henkilökunnan tiedossa. Ison koulun sisälle on muodostettu pienempiä kyläkoulumaisia soluja, joissa on oppilaita eri luokka-asteelta. Metsäkylän yhtenäiskoulussa kunnioitamme toisiamme ja toistemme ajatuksia. Koulu yhteisössä tuetaan avointa ja luottamuksellista keskustelukulttuuria, jossa rohkaistaan omien näkemysten ilmaisemiseen.

Koulupäivän rakenne ja tauot opetuksessa luovat pohjan hyvälle ja eheälle koulupäivälle. Taukojen aikana oppilaiden liikuntaan ja muuhun kulttuuritoimintaan luodaan mahdollisuuksia. Koulussamme on mm. välkkäritoimintaa, leikkivälinelainaamo, lautapelivälitunteja, liikkuvan koulun toimintaa, kopparivälitunteja sekä oppilaskunta-, tukioppilas- ja kummioppilastoimintaa. Koulun yhteisölliset toimintatavat pyrkivät ehkäisemään kiusaamista ja mahdollisiin kiusaamistapauksiin puututaan aktiivisesti. Kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään liittyvät toimintamallit määritellään Metsäkylän yhtenäiskoulun kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelmassa.

Kouluruokailu on osa koulun kasvatustyötä. Koulussa halutaan luoda edellytykset terveellisiin ja kiireettömiin yhteisiin ruokahetkiin. Koulussa kannustetaan oppilaita päivittäiseen kouluruokailuun. Myös vastuullinen käyttäytyminen liikenteessä huomioidaan koulun kasvatustyössä. Turvallisuussuunnitelmat pidetään ajan tasalla, uudet työntekijät perehdytetään ja henkilökunnalle järjestetään säännöllisesti koulutusta. asiat on kirjattu koulun turvallisuuskansioon. Turvallisuudesta vastaavat suorittavat jatkuvaa valvontaa ja onnettomuustilanteiden varalta harjoitellaan.

Koulumme tekee yhteistyötä monien erilaisten sidosryhmien kanssa. Tapahtumat, projektit, oppimiskokonaisuudet ja kerhotoiminta, jotka tukevat oppimista ja hyvinvointia, on mahdollista toteuttaa yhteistyössä esimerkiksi iltapäiväkerhojen, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja kirjastopalveluiden, yritysten ja muiden oppilaitosten kanssa. Yhteistyötä eri toimijoiden välillä pyritään pitämään tiiviinä ja yhteiset pelisäännöt toiminnalle sovitaan yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

5.2 Yhteistyö

Metsäkylän yhtenäiskoulussa kaiken yhteistyön tavoitteena on turvallisen arjen sujuminen sekä kasvatus- ja opetustavoitteiden toteutuminen. Kouluyhteisössämme yhteistyö perustetaan ajatukseen avoimesta, luottamuksellisista ja vuorovaikutteista keskustelukulttuurista, jossa rohkaistaan omien näkemysten ilmaisemiseen sekä toisten näkemysten kunnioittamiseen ja huomioimiseen.

Oppilaiden osallisuus

Koulun toimintakulttuuri tukee oppilaan kehittymistä aktiiviseksi, aloitteelliseksi, yhteistyökykyiseksi ja osallistuvaksi kansalaiseksi. Tavoitteena on, että oppilaat tietävät miten he voivat koulussa vaikuttaa koulun asioihin. Opettajat tukevat oppilaiden välistä yhteistyötä ja osallisuutta opetustilanteissa ja myös koulun muussa toiminnassa.

Osallisuuden ja vaikuttamisen toimintatapoja suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa ja niitä arvioidaan säännöllisesti. Oppilaiden kuulemisessa sekä osallisuuden edistämässä käytetään monipuolisesti eri menetelmiä, kuten esim. luokkakyselyjä ja luokkakouksia. Koulussa toimivassa oppilaskunnan hallituksessa on edustajia 4-9 luokkien oppilaista. Muita oppilaiden osallistamisen muotoja ovat mm. leikkivälinevuokraamo, välkäratoiminta, koulun kirjaston toiminta, tukioppilastoiminta, kummioppilastoiminta sekä luokkajärjestäjät.

Koulun sisäinen yhteistyö sekä yhteistyö muiden tahojen kanssa

Pidämme erittäin tärkeänä kasvattajien antamaa mallia yhteistyöstä ja yhdessä tekemisestä sekä vuorovaikutuksesta. Opettajien ja koulun muun henkilökunnan yhteistyö, yhteisopettajuus ja tiimimäinen työskentely koulutyön suunnittelussa ja toteuttamisessa ovat keskeisiä toimintatapoja Metsäkylän yhtenäiskoulussa. Oppimiselle suotuisan opiskeluympäristön luominen, yhteisopettajuus, yhteistoiminnallisten työtapojen suunnittelu ja toteuttaminen sekä opetuksen eheyttäminen mm. aihekokonaisuuksien ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien avulla ovat esimerkkejä tehtävistä, joiden toteuttamiseen tarvitaan opettajien ja opettajaryhmien keskinäistä yhteistyötä.

Opetusta kehitetään määrätietoisesti yhteisopettajuuden suuntaan. Tällöin opettajat tekevät paljon yhteistyötä opetuksessa, mutta myös opetuksen suunnittelussa. Yhteistyön avulla opettajat oppivat toisiltaan ja jakavat työtä sekä antavat oppilaille mallin yhteistyöstä ja yhdessä tekemisestä. Osaamisen jakaminen on yksi Metsäkylän yhtenäiskoulun keskeinen yhteistyön osa-alue. Oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioon ottaminen edellyttää sekä opettajien että oppilasta tukevan henkilöstön yhteistyötä opetuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Koulun johtamisjärjestelmä sisältää johtoryhmän, johon kuuluu virkarehtoreiden lisäksi edustaja jokaisesta solusta sekä vararehtori. Solun edustaja toimii oman solunsa vetäjänä ja solun opettajien asioiden eteenpäin viejänä. Työtiimien puheenjohtajat vieraillevat kerran lukuvuodessa johtoryhmässä kertomassa tiimiensä tavoitteista ja toiminnoista. Johtoryhmä kuulee lukuvuoden aikana koulun eri yhteistyötahoja, kuten oppilaskuntaa, kouluyhteisöohjaajaa, siistijöitä, oppilashuollon henkilökuntaa, ruokahuoltoa ja kiinteistöhuoltoa.

Yhteistyö yhtenäisellä oppimisen polulla Metsäkylän yhtenäiskoulussa tarkoittaa yhteistyötä myös esiopetuksen kanssa, nivelvaiheissa, opettajan vaihtuessa ja oppilaan vaihtaessa koulua.

Koulussa tehdään yhteistyötä kaikkien alueen esiopetusta antavien päiväkotien kanssa. Joustavan esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tehdään yhdessä alkuopetuksen ja esiopetuksen henkilöstön kanssa viikoittain.

Huhtikuussa järjestetään seuraavana lukuvuonna koulunsa aloittavien esikoululaisten vanhemmille huoltajailta koululla. Vanhempainillassa mukana ovat rehtori, erityisopettajat sekä tulevien 1. luokkien opettajat.

Kuudensien luokkien opettajat sekä erityisopettajat pyrkivät tekemään tiivistä yhteistyötä yläkoulun erityisopettajien ja aineenopettajien kanssa koko lukuvuoden ajan. Oppilaat tutustuvat keväällä yläkoulun toimintatapoihin ja opettajat pitävät yhteistyöpalaverin ja tiedonsiirtopalaverin yläkoulun opettajien kanssa.

Yhteistyötä tehdään koulun opettajien ja kasvatushenkilökunnan kesken myös opettajan vaihtuessa. Tällöin yhteistyön keinoina ovat ammatillinen keskustelu ja tiedon vaihto, uuden opettajan tutustuminen oppilaisiin ja luokan jo olemassa oleviin vuorovaikutus - sekä toimintamalleihin.

Näiden nivelvaiheiden käytäntöjä arvioidaan säännöllisesti ja sovelletaan tilanteeseen sopiviksi. Yhteistyötä muun perusopetuksen kanssa on mm. kaupungin yhteisten liikunta- ym. tapahtumien merkeissä. Lisäksi yhteistyötä tehdään monien erilaisten sidosryhmien kanssa, kuten kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon kanssa. Tapahtumat, projektit, oppimiskokonaisuudet ja kerhotoiminta, jotka tukevat oppimista ja hyvinvointia, on mahdollista toteuttaa yhteistyössä esimerkiksi iltapäiväkerhojen, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja kirjastopalveluiden, yritysten, vanhempainyhdistys Metkan ja muiden oppilaitosten kanssa. Yhteistyötä eri toimijoiden välillä pyritään pitämään tiiviinä ja yhteiset pelisäännöt toiminnalle sovitaan yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Yhteistyötä toteutetaan myös mahdollisten kansainvälisten hankkeiden kautta.

Kodin ja koulun yhteistyö

Metsäkylän yhtenäiskoulussa kodin ja koulun monipuolista yhteistyötä pidetään oppilaan koulunkäynnin kannalta erittäin tärkeänä.

Koulussa järjestetään säännöllisesti erilaisia vanhempainiltoja, jotka voivat olla opetusryhmä- tai vuosiluokka/astekohtaisia solun sisäisiä tai koko koulun oppilaiden huoltajia koskevia. Koulussa toimii vanhempainyhdistys Metka, joka mahdollistaa mm. retkien, juhlien, myyjäisten ym. tapahtumien järjestämisen.

Huoltajille järjestetään tilaisuuksia, joissa heillä on mahdollisuus tutustua lapsensa opettajiin ja saada tietoa oman lapsensa koulutyöstä. Yhteistyötä ovat myös lukuvuosittain tapahtuvat arviointi- sekä muut keskustelut yhdessä huoltajan, oppilaan ja opettajan kanssa. Pedagogiset asiakirjat laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Oppilashuollossa on erilaisia kodin ja koulun yhteistyötapoja oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi.

Tiedonkulku huoltajien ja koulun välillä tapahtuu pääsääntöisesti Wilman ja puhelimen välityksellä. Wilma-järjestelmä tukee kodin ja koulun välistä kumppanuutta. Wilman avulla huoltajat voivat mm. seurata oppilaan opintosuorituksia, tarkastella oppilaan poissaolotietoja, selvittää oppilaan poissaoloja, lähettää viestejä opettajille, lukea opettajien lähettämiä viestejä,

seurata koulun lähettämiä tiedotteita ja vastata palautekyselyihin. Jatkuvan arvioinnin työvälineen välityksellä opettajat, oppilaat ja huoltajat voivat tehdä yhteistyötä oppiaineiden sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden saavuttamisen seuraamisessa.

Huoltajille tiedotetaan jatko-opiskelumahdollisuuksista ja jatko-opintoihin siirtymisestä perusopetuksen päättyessä. Lisäksi huoltajilla on oikeus tavata koulun asiantuntijoita sekä oikeus saada yhteys koulun oppilashuoltoryhmän jäseniin.

Yhteistyö kodin ja koulun välillä, siitä tiedottaminen, kuvaus menettelytavoista ongelma- ja kurinpitotilanteissa sekä yhteistyön seurantaan ja arviointiin liittyvät menettelytavat määritellään tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Kasvatuskeskustelu on perinteisen jälki-istunnon korvaava käytäntö. Kasvatuskeskustelussa lapsi joutuu itse sanoittamaan ja arvioimaan omaa toimintaansa ja käyttäytymistään. Tämä kehittää lapsen itsesäätelyn, toiminnanohjauksen ja ajattelun taitoja. Kasvatuskeskusteluun johtavia tilanteita voivat olla esimerkiksi toistuva myöhästely, toistuva kotitehtävien laiminlyönti, lintsaminen, toistuva oppituntien häirintä, häiriökäyttäytyminen välitunneilla, koulun sääntöjen rikkominen, ilkivalta tai yleinen asiaton käytös toisia lapsia tai koulun henkilökuntaa kohtaan. Luokanopettajat ja luokanvalvojat toteuttavat kasvatuskeskusteluja systemaattisesti arkityönsä lomassa. Viralliset kasvatuskeskustelut hoidetaan ja kirjataan sovitusti oman solun opettajien sopimalla vuorojärjestelyllä.

Mutalan koulu

2.2 Perusopetuksen arvoperusta ja 2.3 Oppimiskäsitys

Perusopetuksen arvoperustaa ja oppimiskäsitystä täydentävät näkökulmat Mutalan koulussa

- Mutalan koulun arjessa arvostetaan kunkin oppilaan ainutlaatuisuutta ja ohjataan oppilaita päivittäin kohti täyspainoista ihmisyyttä opetuksen ja oppimisen jatkuvina työvälineinä oppilaan osallisuus, kuunteleminen, kannustaminen, realistinen palaute ja arvostaminen.
- Tavoitteena on aktiivinen, tekojensa seuraukset ymmärtävä oppija, joka osaa toimia toisten ihmisten kanssa.
- Pidetään yllä, selkeytetään ja kehitetään jo olemassa olevia yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukevia toimintamalleja.
- Arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumista seurataan paitsi jatkuvasti kouluarjessa, myös kyselyjen (hyvinvointiprofiili) ja koko koulun yhteisten tilaisuuksien seurannalla. Yli sukupolvien ulottuvaa globaalia vastuuta tuetaan mm. koulun yli 100-vuotisesta historiasta kertomalla.

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Hyvän ja turvallisen koulupäivän luominen

Mutalan koulussa pidetään huolta yhdessä sovittujen sääntöjen noudattamisesta koulu-, luokka-, henkilökunta ja oppilastasoilla. Mahdollisesti fyysistä koskemattomuutta uhkaavat tekijät eliminoidaan. Aikuisten ja lasten vuorovaikutussuhdetta tuetaan kaikin mahdollisin keinoin, pyrkimys on oppia kohtaamaan ihminen oikealla tavalla. Tähän pyritään selkeiden sääntöjen ja rutiinien, henkilökunnan yhteisen linja, *meidän oppilaat*-periaatteen ja oppilaan osallistamisen avulla. Oppilaan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Mahdollisten toistuvien kiusaamistapauksien selvittämisessä luokanopettajan/ rehtorin tukena on ns. koulumme kiusaamisen vastainen tiimi.

5.2 Yhteistyö

Yhteistyö koulun sisällä

Mutalan koulussa rakennetaan yhteistyötä oppimispolun alusta asti. Oppilaat työskentelevät usein luokkarajat rikkovissa ryhmissä. Kummitoiminta on tärkeä osa koulun toimintaa. Oppilaskunnan toiminta tukee osaltaan yhteistyön kehittämistä. Koulun henkilökunnan yhteistyö rakentuu perusteellisesti tehtyyn vuosisuunnitteluun, joka kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan ja koulun kalenteriin. Vuoden aikana yhteistyön muotoja seurataan ja niitä kirjataan ylös seuraavan vuoden kehittämistä varten.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa

Yhteistyön organisoimiseksi nimetään tarpeelliset vastuuhenkilöt. Yhteistoimintaa seurataan jatkuvasti ja kehittäminen tapahtuu vuosisuunnittelun yhteydessä.

Oppilaiden osallisuus

Mutalan koulussa toimii aktiivinen oppilaskunta. Oppilaskunnan hallitus valitaan koulun alkaessa syksyllä. Luokkatasolla panostetaan ryhmäyttämiseen ja oppilaiden omaan rooliin siinä.

Järjestelmällisesti järjestettävät koko koulun yhteistunnit tukevat myös oppilaiden osallistamista.

Kodin ja koulun yhteistyö

Tavoitteena on hyvän luottamussuhteen luominen heti koulupolun alusta asti. Tähän pyritään hyvän tiedottamisen, tapaamisten, vanhempainiltojen, vanhempainyhdistyksen toiminnan tukemisen, Yhteispeli-käytänteiden, avoimien ovien ja luonnollisten arjen kohtaamisten tukemisen avulla.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Mutalan koulun kurinpitotoimet ja rangaistukset

Koulun järjestyssääntöjä rikkovaa tai perusopetuslain mukaisia velvollisuuksiaan laiminlyövää oppilasta voidaan ojentaa ja häneen voidaan kohdistaa kurinpitotoimia. Kurinpitotoimenpiteet alkavat oppilaan kuulemisella. Kaikissa ojentamisissa, kurinpitotoimissa ja rangaistuksissa on huoltajille ilmoitettava asiasta. Kirjallisessa varoituksessa ja määräaikaisessa erottamisessa on huoltajille varattava mahdollisuus tulla kuulluksi ennen rangaistuksen määräämistä. Huoltajan lupaa kurinpitotoimiin ei tarvita, eikä oppilaan kuulemisessa ole huoltajalla oikeutta vaatia olla läsnä. Huoltajat eivät voi myöskään mitätöidä koulun antamaa rangaistusta.

Jos huoltaja haluaa selvittää rangaistuksen syitä, tulee hänen olla ensisijaisesti yhteydessä rangaistuksenmääränneeseen opettajaan ja sen jälkeen tarvittaessa rehtoriin.

Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia.

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

Koulumatkat

Koulun opettaja tai rehtori ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta

häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Koululla ei ole kuitenkaan toimivaltaa määrätä rangaistuksia koulumatkoilla sattuneista tapauksista. Järjestyssäännöt eivät ole voimassa koulumatkalla.

Oppilaan velvollisuus siivota jälkensä

Oppilaalla on velvollisuus siivota tai korvata tahallisesti tai huolimattomuuttaan aiheuttamansa vahinko (ilmoitus huoltajalle). Koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään koulun omaisuuden, jonka tämä on tahallaan tai huolimattomuuttaan liannut tai saattanut epäjärjestykseen. Oppilas ei voi jäädä pois opetuksesta tehtävän ajaksi. Siivoamisesta ilmoitetaan huoltajalle, mikäli tehtävä suoritetaan koulupäivän ulkopuolella. Työtä valvotaan, ja se saa kestää enintään kaksi tuntia.

Kasvatuskeskustelu

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen keino puuttua oppilaan häiritsevään ja epäasiallisen käyttäytymiseen. Kasvatuskeskustelu käydään, jos oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti. Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä keskustelun enintään kahdeksi tunniksi. Keskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella. Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa. Keskustelu kirjataan Wilmaan, ja siitä ilmoitetaan oppilaan huoltajille. Huoltajat voivat osallistua keskusteluun, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Kasvatuskeskustelun tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatuskeskustelun eteneminen Mutalan koulussa

1. Huoltajaa tiedotetaan kasvatuskeskustelusta. Mikäli tarpeellista, huoltaja kutsutaan keskusteluun mukaan.
2. Kasvatuskeskustelussa käydään läpi tapahtunut tilanne ja täytetään yhdessä opettajan kanssa Wilmaan kasvatuskeskustelulomake.
3. Keskustelun jälkeen lapsi joko soittaa koulun puhelimella kotiin ja kertoo itse, mitä on tapahtunut ja mistä on keskusteltu TAI keskustelun aikana täytetty kasvatuskeskustelulomake lähetetään kotiin allekirjoitettavaksi. Opettaja päättää kumpi keino on tilanteesta riippuen sopivampi. Jos huoltajia ei tavoiteta soittaessa, lomake lähetetään kotiin. Kotiin lähteneestä lomakkeesta opettaja laittaa huoltajille tiedoksi Wilma-viestin.

Siivikkalan koulu

2.2 ja 2.3 Perusopetuksen arvoperusta ja oppimiskäsitys

Siivikkalan koulun arvoperustan ja oppimiskäsityksen muodostavat

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden normittamat arvot ja sosiokonstruktivistinen oppimiskäsitys,

Siivikkalan koulun vuoden 2004 opetussuunnitelman arvot (yhteisöllisyys, hyvä itsetunto, vastuullisuus, erilaisuuden hyväksyminen, ymmärrys oikeasta ja väärästä ja oppimisen ilo) ja

Yhteispelin suotuisan kehitysympäristön määritelmät.

Ne tukevat toisiaan koulun toimintakulttuurissa ja oppilaan kasvun tukemisessa.

Yhteisöllisyyden painotus suosii oppilaan osallistamista, vuorovaikutusta sekä vastuuta itsestä ja muista.

Painotamme arjessa lämpimiä ihmissuhteita, kuulluksi tulemistä ja osallisuutta, toiminnan selkeyttä ja ennakoitavuutta, osaamisen ja onnistumisen tuomaa uskoa omaan kykyihin ja koulupäivien oppilaille tuomia myönteisiä kokemuksia ja iloa.

Painotukset näkyvät vuosittain laadittavassa lukuvuosisuunnitelmassa, jonka toteutumista arvioidaan lukuvuoden lopussa. Annetun palautteen perusteella painotuksia voidaan vaihdella tavoitteiden toteuttamiseksi.

4.1 ja 4.2 Toimintakulttuuri

Kehittämisen tavoitteet

Koulussamme me-henki näkyy ystävällisenä kohtaamisena, esim. tervehtimisena. Osaamme kuunnella ja esittää omia ajatuksiamme toista kunnioittavalla tavalla sekä sovittaa yhteen erilaisia näkemyksiämme ja toimintatapojamme.

Koulumme aikuisten tavoitteena on luoda oppilaalle mahdollisimman selkeä ja oppimista tukeva koulupäivä. Sopivasti rytmityt tauot ja lepoaika sekä liikunnalliset tuokiot tuovat päiviimme riittävää vaihtelua. Saamme myös tehdä omia valintoja työ- ja koulupäiviemme aikana.

Koulullamme lajitellaan ja kierrätetään jätteet sekä noudatetaan erilaisissa valinnoissa kestävän kehityksen periaatteita.

Kaiken toiminnan pohjana on yhdessä sovittujen sääntöjen kunnioittaminen. Toimimme niin, että yhteiset tilat ja materiaalit ovat käyttövalmiina seuraavalle. Jokainen yhteisön jäsen ymmärtää vastuunsa turvallisen toimintaympäristön (henkinen, sosiaalinen, fyysinen)

luomisessa. Aikuiset ovat tässä mallina omalla toiminnallaan sekä ohjaavat lapsia huomioimaan samoja asioita.

Yhteistyö esiopetuksen kanssa kehittyy niin, että henkilökunta saman katon alla tuntee toisensa ja voimme sanoa koulutyön olevan jatkumo esiopetuksen tekemälle työlle lasten kanssa (on yhteisiä toimintatapoja, yhteisiä painotuksia, yhdessä käsiteltäviä kokonaisuuksia jne.). Tavoitteena on, että yhteistyö on selkeää myös kouluun siirtyvälle lapselle ja hänen perheelleen.

Yhteiset toimintaperiaatteet

Koulutyön tulee tuottaa työn ja onnistumisen iloa sekä lapsille että aikuisille. Koulussamme annetaan tilaa innostua ja toteuttaa suurempiakin projekteja sekä vastaavasti olla välillä väsynyt ja toisen tukea/ymmärrystä tarvitseva.

Koulussamme kasvatusta monikulttuurisuuden ja suvaitsevaisuuden lähtee toisiin tutustumisesta. Harjoitteleminen päivittäin hyväksymään työ- ja luokkatovereidemme erilaisia ominaisuuksia ja näkemyksiä ja niistä huolimatta toimimaan sovussa ja yhteistyössä.

Suunnittelemme ja teemme asioita yhdessä oman ja myös muiden luokka-asteiden kesken. Pyrimme yhteistyöhön (yhteisopettajuuteenkin?) ja vastuunjakoon aikuisten kesken – oppilaamme ovat kaikkien yhteisiä. Myös lapset suunnittelevat tekemisen sisältöjä. Reiluus ja tasavertaisuus ei tarkoita koulussamme sitä, että kaikki saavat samoja asioita saman verran samaan aikaan. Opettelemme hyväksymään tämän.

Yhteistyö ja käytännön toteutus

Koulumme toimintakulttuurissa korostuu seikkailukasvatusta. Se on kaikkiin oppiaineisiin soveltuva kasvatustapa, jonka keskeisiä osia ovat

- pyrkimys kehon, mielen ja tunteen kokonaisvaltaiseen kokemukseen ja elämykseen
- henkisesti, sosiaalisesti ja fyysisesti turvallinen toiminnallisuus
- vastuullisuuden kokemus
- tavoitteellisuus
- haasteellisuus
- luonto tai muu arkielämästä poikkeava ympäristö tai tilanne
- kokemusta selkeyttävä reflektio eli purku

Seikkailukasvatusta toteutetaan suunnitellaan luokittain/luokka-asteittain lukuvuosisuunnitelman yhteydessä. Seikkailukasvatusta voisi tulevaisuudessa olla myös koulun ja esiopetuksen yhteistyön lähtökohdaksi ja väline lasten kouluun siirtymän tukemisessa.

Seikkailukasvatusta lisäksi harjoitteleminen tietoisesti tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä vuorovaikutteisia työtapoja. Käytämme esimerkiksi Yhteispelin käytänteitä luokkatyössä ja kodin ja koulun yhteistyön rakentamisessa. Opetushenkilöstöllä on viikoittain luokka-asteittain toteutuva suunnittelutunti luokka-asteittain yhteistyön suunnitteluun. Aloitamme lukuvuoden keskittyen tutustumiseen ja ryhmäytymiseen sekä työyhteisössämme että luokkatasolla. Ryhmäytävää toimintaa ylläpidämme myös lukuvuoden varrella. Lasten päivittäistä ja viikoittaista liikuntaa tuemme koulussamme viikoittaisilla sisävalkkävuoroilla, salivalkkävuoroilla ja mahdollisuudella ulkoliikuntavälineiden vuokraamiseen pitkillä välitunneilla. Lapsilla on päivässä mahdollisuus ainakin yhteen pitkään, puolen tunnin välituntiin ulkona tai

sisällä. Ruokailun välitunteineen järjestämme joustavasti siten, että lapsi voi jäädä syömään ja jutustelemaan kavereiden kanssa pidemmäksi aikaa tai lähteä ulkoilemaan hetkeksi.

Vastuun jätteiden lajittelusta luokassaan hoitaa jokainen opettaja oppilaidensa kanssa. Koulullamme on tapana harjoitella asioita, kaikkea ei tarvitse osata heti. Aikuisten velvollisuus on opettaa ja näyttää lapsille, miten eri tilanteissa toimitaan ja antaa lapsille aikaa harjoitella. Koulumme säännöt ovatkin nimetty toimintaohjeiksi tai toimintatavoiksi eri tilanteissa. Yhteisiä toimintaohjeita-/tapoja olemme laatineet mm. ruokailua, tuntityötä, juhlia ja retkiä varten.

Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä

Turvallista ja keskustelevaa yhteisöä rakennamme luokissamme toiminnallisten ja vaihtelevien työtapojen avulla ja esimerkiksi Yhteispelin ja seikkailukasvatuksen menetelmin. Työskentelemme usein pareittain ja ryhmissä, mutta harjoittelemaan myös yksin. Kiinnitämme huomiota luokan istumajärjestykseen sekä parien ja ryhmien muodostukseen siten, että oppilaat tottuvat työskentelemään eri kavereiden kanssa.

Osoitamme lasten omien valintojen ja ratkaisujen olevan arvokkaita ja ohjaamme heitä luottamaan omiin kykyihinsä ratkaista työskentelyssä eteen tulevia pulmia. Pyrimme muutenkin lisäämään lasten mahdollisuuksia tehdä valintoja oppimisen sisältöjen sekä oppimisen tapojen suhteen. Kuulemme oppilaiden ehdotuksia, opettelemme neuvottelemaan niistä yhdessä ja otamme niitä eri tilanteiden suunnittelussa huomioon. Ohjaamme oppilaita sopeutumaan kaikille yhteisten ohjeiden mukaiseen työskentelyyn.

Erilaisten ja monipuolisten itsearviointitapojen kautta kukin harjaantuu tiedostamaan omia taitojaan ja osaamistaan. Avaamme asioita ja tavoitteita lapselle ymmärrettäviksi kokonaisuuksiksi, joita tämä pystyy kaavakkeen, hymynaamojen, peukkuarvioinnin tms. avulla itsestään tai ryhmästään arvioimaan. Koulussamme on lisääntynyt ns. tilannekohtainen arviointi, jonka tarkoituksena on tehdä onnistumisia, epäonnistumisia ja niiden syitä näkyväksi. Samalla se antaa mahdollisuuden oppia muilta seuraavia vastaavanlaisia tilanteita varten.

Tarvitsemme kehittymisemme ja oppimisemme tueksi kiireettömyyttä. Lukuvuoden alkaessa tämä tarkoittaa n. 2-3 viikon luvallista keskittymistä tutustumiseen, yhteiseen suunnitteluun ja hyvän koulun alun kannalta olennaisiin asioihin sekä joustavaa siirtymistä lukujärjestyksen mukaiseen koulunkäyntiin. Lukuvuoden työn tapahtumiseen kaikkineen pyrimme suunnittelemaan ja rytmittämään järkevästi jaksamisemme ja koulun painotukset huomioiden.

Hyvinvointi ja turvallinen arki

Koulumme aikuiset suhtautuvat lapsiin vakavasti ja välittävästi. Lapsen asia kuunnellaan ja kohdataan ja tarvittaessa opetetaan myös rajoja, hienotunteisuutta tai tuodaan esiin erilaisia näkökulmia pohdittavaksi. Asioita selitetään ja sanoitetaan, jotta lapset oppivat itsekin kertomaan ajatuksiaan ja tunteitaan ääneen. Ruokalassa aikuiset istuvat lasten joukossa jutellen kuulumisista ja muista tavallisista asioista. Käytävillä tervehdimme toinen toistamme ja saatamme jäädä vaihtamaan muutaman sanan mielessä olevista asioista.

Koulussamme mm. tutustuminen toisiin, opettajan ja oppilaan väliset lukuvuosittaiset juttutuokiot, kummitoiminta, koulun yhteiset tapahtumat ja perinteet luovat yhteenkuuluvuuden tunnetta ja kokemusta siitä, että minut hyväksytään tänne. Seikkailutehtävät kasvattavat meitä kantamaan vastuuta niin sosiaalisesta kuin fyysisestäkin turvallisuudesta. Yhteispelin Luokkapiiri

tarjoaa turvallisen tilanteen harjoitella vuorovaikutusta toisten kanssa ja omien ajatusten ja tunteiden ilmaisemista. Päiväohjelman läpikäyminen aamuisin luo lapselle koulupäivään selkeyttä ja ennakoitavuutta. Samoin rehtorin viikkotiedote sekä Wilmassa että opettajanhuoneen seinällä selkeyttää koulun aikuisten työskentelyä.

Koulumme opettajat tekevät tiivistä yhteistyötä rinnakkaisluokan opettajien, erityisopettajien ja ohjaajien kesken. Tavoitteena on, että lapsilla on useampi tuttu aikuinen lähellään ja opettajat pystyvät jakamaan sekä osaamistaan, että tukemaan toisiaan erilaisissa työtehtävissä. Myös huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä useamman koulun aikuisen näkemys asioista rikastuttaa yhteistyötä.

Vuorovaikutus

Siivikkalan koulussa vuorovaikutustaitojen harjoittelu, vuorovaikutuksen lisääminen sekä yhteistyö kodin kanssa toteutetaan muun muassa Yhteispelin työtapojen avulla. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen avulla lapsi oppii työskentelemään muiden ja itsensä kanssa. Luokissa harjoitellaan aktiivisesti kertomista, kuuntelemista, vuorottelua, toisen mielipiteen kunnioittamista ja hyvän luokkahengen rakentamista.

Monipuolinen työskentely

Koulussamme voidaan käyttää luokka-asteittain joustavia ryhmittelyjä jakaen oppilaita luokkarajat rikkoviin ryhmiin. Hyödynnämme eri työtapoja ja oppimisympäristöjä ja pyrimme viemään työskentelyä säännöllisesti ulos luokahuoneesta. Luomme mahdollisuuksia projektimaiseen työskentelyyn ja kokonaisuuksien opiskeluun koulun sisällä ja yhteistyössä koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

Koulumme seikkailukasvatuksen sisältöjen toteuttaminen ohjaa koulun lähiympäristön ja erilaisten työtapojen hyödyntämiseen. Hyödynnämme työskentelyssämme esimerkiksi kirjaston, seurakunnan ja Tampereen teattereiden ja museoiden tarjoamat yhteistyömahdollisuudet.

Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

Toisen hyväksyminen lähtee tutustumisesta. Siitä, että opitaan nimet ja opitaan, millaista toisen kanssa on toimia. Tutustumme omiin juuriin, sukuun ja paikallisuuteen.

Koulussamme on eri vähemmistökulttuurien, uskontokuntien ja kieliryhmien edustajia. Heidän kauttaan ja suostumuksellaan voimme tutustua erilaisiin tapoihin ja katsomuksiin. Erilaisten hyväntekeväisyystapahtumien yhteydessä kiinnitämme huomiota myös kulttuurien rikkauteen, juhlaperinteisiin yms. mahdollisen auttamisen tarpeen ohella.

Osallisuus ja demokraattinen toiminta

Koulussamme toimii oppilaskunnan hallitus, jossa on oppilaiden valitsemat jäsenet joka luokka-asteelta. Hallitus käsittelee koulun yhteisiä asioita ja ottaa niihin kantaa.

Koulumme isommilla oppilailla on mahdollisuus toimia työhönsä perehdytettyinä järjestäjinä mm. kirjastossa, välituntivälinelainaamossa ja tietokonevarastossa.

4.-luokkalaiset saavat kummilapsen eskarilaisista ja toimivat näiden kanssa yhdessä muutamia kertoja lukuvuoden aikana. Kummitoiminta jatkuu 2.-luokalle asti.

Oppilaamme osallistuvat valitsemiensa valinnaisaineiden sisältöjen suunnitteluun. Kielten opiskelussa aiheita, sanastoa ja työtapoja suunnitellaan myös oppilaiden toiveiden mukaan.

Harjoittelemme ja käytämme osallistavia työtapoja.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Erilaisuuden hyväksyminen on yksi koulumme arvoista. Samanarvoisuus ei merkitse samanlaisuutta eikä samanlaista kohtelua kaikissa tilanteissa. Voidaksemme osallistua yhdenvertaisesti muiden kanssa tarvitsemme toisinaan eri asioita.

Kaikki koulumme aikuiset ovat lapsia varten ja heitä ohjattaessa samanarvoisia. Kunnioitamme toistemme antamia ohjeita ja otamme asioita puheeksi, jos olemme toimintatavoistamme eri mieltä.

Opetushenkilöstön yhteissuunnittelu tekee opetuksesta tasavertaisempaa oppilaille. Yhteispelin menetelmät ohjaavat yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, ja niiden tarkoitus on antaa kaikille mahdollisuus osallistumiseen ja harjoitteluun turvallisesti.

Valinnaisainetarjottimemme sopii kaikille sukupuoleen katsomatta.

Kodin ja koulun välisessä yhteistyössä pyrimme rakentamaan luottamusta siihen, että teemme yhdessä asioita lapsen parhaaksi ja haluamme toimia kasvatuskumppaneina.

Vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen

Rakennamme hyvää tulevaisuutta arjen valinnoilla. Toimimme niin, että mahdollisimman moni valitsee koulumatkan kulkemiseen kävelyn tai pyöräilyn. Ruokailuissa muistutamme hävikin minimoimisesta ja käsitöissä tuomme mahdollisuuksia materiaalien uusiokäyttöön, tuunaamiseen. Kierrätyksen harjoittelu koulussa siirtyy myös kotiin osaamisena.

Ohjaamme oppilaita ottamaan vastuuta yhteisistä asioista tarjoamalla ylimpien luokkien oppilaille erilaisia vastuutehtäviä aikuisen ohjauksessa. Esimerkiksi välituntilainaanosta huolehtiminen sekä kirjaston ja kuvataideluokan järjestäjänä toimiminen auttavat huomioimaan yhteisen vastuun merkityksen koulun toiminnassa.

Vuosittain valittava oppilaskunnan hallitus on oppilaiden ääni koulun toimintaa suunniteltaessa ja lukuvuotta toteutettaessa. Luokkien edustajien välityksellä oppilaat tulevat kuulluiksi koulun asioissa ja kokevat voivansa vaikuttaa yhteisiin asioihin.

Rohkaisemme oppilaita olemaan yhteiskunnallisesti aktiivisia, välittäviä kansalaisia. Toimimme koulumme perusarvon, yhteisöllisyyden, puolesta. Siihen jokaisella on oma panoksensa koulupäivien onnistumiseksi.

4.3 Oppimisympäristöt ja työtavat

Oppimisympäristöämme voidaan tarkastella jakamalla se fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen ympäristöön.

Fyysinen oppimisympäristö Koulurakennukset

Siivikkalan koulu on koko kylän keskeinen kohtauspaikka ja toimija. Koulun kattava peruskorjaus valmistui 2015, joten koulurakennus tilaratkaisuineen, kalusteineen ja varusteineen on monipuolinen ja moderni oppimisympäristö. Samassa rakennuksessa sijaitsevat päiväkotit, terveydenhoito, kuraattorin vastaanotto ja nuorisotilat. Se mahdollistaa yhteistyön eri tahojen kanssa.

Siivikkalan koulussa on hyvät uudistetut tilat ja monipuoliset opiskelumateriaalit opetuskäytössä, myös oppilaat ovat olleet mukana suunnittelemassa uutta koulua. Koulun uudet kalusteet ja harkitun iloinen värimaailma luo viihtyisyyttä. Oppilailla on kolmiopöydät sekä liikkuvat säilytyslokerit, jotka mahdollistavat luokkaympäristön muokkaamisen tarpeen mukaan. Jokaisessa luokassa on nykyaikainen esitystekniikka. Koulussa on oppilasmäärään nähden riittävästi tilaa.

Taito- ja taideaineille ja luonnontieteille on omat luokat, joissa on hyvät välineet ja tekniikka. Uudet opetusolosuhteet ja –välineet vaativat opetushenkilökunnalta perehtymistä ja harjoittelua. Suuri liikuntasali mahdollistaa monipuolisen liikunnan opetuksen ja harrastamisen, salin saa jaettua väliverholla tarvittaessa. Liikuntasalista löytyy myös kiipeilyseinä. Kiipeilyturvallisuuden takaamiseksi henkilökunnassa tulee olla koulutettuja kiipeilyttäjiä.

Koulun kirjasto esiintymislavoineen on koko koulun käytössä ja yhdistettävissä toiseen luokkatilaan.

Koulun ruokala on monitoimitila, jossa on mahdollista järjestää erilaisia tilaisuuksia. Ruokalassa on minikeittiö opetuskäytössä.

Porrastettu sisäpiha tarjoaa suojaisan paikan esim. esityksille tai opetustuokioille.

Oppilaskunnalle on varattu oma luokkatila.

Ulkotilat

Siivikkalan koulu sijaitsee lähellä Ilmarinjärveä ja Näsijärveä. Lisäksi alueella on hyvät pyöräily- ym. retkeilymaastot. Koulun piha rajoittuu suurehkoon metsään, joka tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet toteuttaa nykyaikaista opetusta useissa aineissa. Metsäluonnon lisäksi sieltä löytyy hyvä polkuverkosto, mm. Paavon polku. Koulun kenttä on riittävän suuri.

Kun poistutaan koulun alueelta ja läheisyydestä, löytyy useita koulumme käyttöön sopivia paikkoja. Näsijärven rannalta, metsästä, löytyy Nutturanniemi. Koulun lähistöllä on myös peltoaukea, jossa talvisin on hiihtoladut. Järvielementtejä löytyy lähistöltä kaksin kappalein, Ilmarinjärvi peltojen keskellä ja Näsijärvi uimarantoineen. Lisäksi alueella on hyvät pyöräily- ym. retkeilymaastot.

Koulumme sijainti Ylöjärven laidalla hankaloittaa kaupungin palveluiden käyttöä, mutta kirjasto, kulttuuri- ja liikuntapalvelut ovat käytössämme. Koulullamme käy kirjastoauto säännöllisesti.

Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut ovat helposti saatavilla, mutta kuljetusmäärärahojen niukkuus ei salli niiden käyttöä riittävästi.

Osalle koulumme oppilaista on myös järjestettävä koulukuljetus, mikä toisinaan rajoittaa joustavaa koulutyöskentelyä.

Opetusvälineet

Koulun remontti- ja laajennusvaiheen yhteydessä koulun opetusvälineistö uusittiin ajanmukaiseksi. Taito- ja taitoaineiden varastot palvelevat erinomaisesti opetussuunnitelman toteuttamista. Jokaisella luokka-asteella on oma varastonsa, johon asteen opettajat ovat keränneet opetukseen tarvittavaa materiaalia.

Koulun tvt-laitteet ovat kaikkien käytössä. Tvt- laitteita ei ole riittävästi oppilasmäärään suhteutettuna. Kaupunkimme antaa neljäsluokkalaisille työvälineeksi Chromebookit.

Opetusmateriaaleista huolehtii oppiaineelle valittu vastuuopettaja.

Psyykkinen ja sosiaalinen oppimisympäristö

Psyykkisen ja sosiaalisen oppimisympäristön tärkeimpiä osia on ammattitaitoinen henkilökunta. Pyrimme toimimaan siten, että koulumme opetusta kuvaavia sanoja olisivat motivoivuus, haasteellisuus, luovuus, kasvun tukeminen, tavoitteellisuus, esteettisyys, siisteys, myönteisyys, turvallisuus, kiireettömyys ja yhteisöllisyys.

Tarvittaessa oppilaille annetaan tukea oppimiseen tuki- ja erityisopetuksella.

Avustajaresurssi kohdennetaan luokka-astekohtaisesti eniten apua tarvitseville oppilaille tai ryhmille.

Tukiopetusta on saatavilla keskimäärin kerran viikossa.

Muuna huoltona koululla toimii kouluterveydenhuolto ja muut oppilashuollolliset palvelut. Terveystoiminta on tavattavissa neljänä päivänä viikossa, kuraattori yhtenä päivänä ja tarvittaessa sekä koulupsykologi tarvittaessa.

Myös henkilökunnan työssä jaksamisesta ja me-hengestä pidetään huolta yhteisten suunnittelu ym. tapahtumien yhteydessä. Kaupunkimme voisi kuitenkin myös antaa lisäresurssia mm. tyky-toimintaan ja työnohjaukseen. Täydennyskoulutukseen ja kursseille koulumme opettajat osallistuvat vuosittain pitääkseen yllä ammattitaitoaan. Varsinkin Opetushallituksen maksuttomat kurssit ovat suosittuja, sillä meille budjetoitu koulutusmääräraha ei ole tarpeeseen nähden riittävä.

Oppilaille tarjottava ruoka valmistetaan päivittäin koululla.

Tärkeitä yhdyslenkkejä koulumme ja ympäröivän yhteisön välillä ovat omakotiyhdistys ja erityisesti aktiivinen vanhempaintoimikunta.

TYÖTAVAT

Koulussamme käytetään Yhteispelin yksilö-, luokka- ja yhteisökäytänteitä tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimiseksi.

Seikkailukasvatuksen periaatteet läpäisevät kaikkea koulun toimintaa. Opetushenkilökunta on perehdytetty koulun omaan seikkailuohjelmaan.

Tieto- ja viestintäteknikkaa käytetään hyväksi opetussuunnitelman toteuttamiseksi enenevässä määrin. Erilaisten oppimisalustojen käyttö eri oppiaineissa ja muussa käytännön arjessa muuttuu jouhevammaksi ajan kuluessa, mikäli laitekanta taipuu tarpeisiin. Sähköisistä oppimisympäristöistä käytössä ovat Google Classroom ja Office365. Oppimateriaalien kustantajien sähköisiä oppimisympäristöjä käytetään myös, lisäksi opettajat voivat ottaa käyttöön itse sopimaksi katsomiaan sähköisiä oppimisympäristöjä sekä kokeilla resurssien salliessa sähköisiä oppikirjoja.

Teemapäiviä ja -tapahtumia järjestetään lukuvuosisuunnitelman mukaisesti.

Opetussuunnitelman laaja-alaisen oppimisen aiheita hyödynnetään lukuvuodessa monipuolisesti mm. monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa.

Luokat ottavat osaa erilaisten yhteisöjen tai muiden koulua lähellä olevien toimijoiden tarjoamiin opetusta monipuolistaviin tapahtumiin, esim. kuudennet luokat käyvät Yrittäjäkylässä. Siivikkalan koulussa on tärkeää huomioida ja harjoitella monikulttuurisuuden kohtaamista.

Opetushenkilöstö tekee säännöllistä työpariyhteistyötä. Suunnittelutunnit antavat pohjan luokka-asteen väliselle yhteistyölle. Yhteistyö Koulukallion päiväkodin ja Vuorentaustan koulun kanssa mahdollistaa onnistuneen nivellyksen eri koulumuotojen välillä.

Oppimisympäristön ja työtapojen käytössä ja kehittämisessä sekä oppimisen haasteiden tukemisessa on tärkeää mm. yhteisopettajuus, samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, luokka-asteen sisäiset järjestelyt ja henkilöstön kouluttautuminen.

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Koulun toimintakulttuuri luodaan oppilaiden kanssa. Heidän osallisuutensa ja omien ratkaisujensa mahdollistaminen tuovat oppilaille tietoisuutta yhteisen toiminnan tärkeydestä hyvän koulupäivän luomisessa.

Selkeys ja ennakoitavuus, yhteiset toimintaohjeet ja vastuu sekä turvalliset aikuiset antavat turvallisuuden tunteen koko yhteisöön. Toisen kohtaaminen, ystävällisyys ja kunnioitus korostuvat hyvässä ja turvallisessa koulupäivässä. Turvallisessa koulupäivässä oppilas voi myös turvallisesti erehtyä

5.2 Yhteistyö

YHTEISTYÖ KOULUSSA

Yhteistyötaitojen perusteet opitaan omassa kotiluokassa tai -ryhmässä. Luokkatasojen yhteistyötä pidetään yllä mm. kannustamalla opettajia yhteissuunnitteluun ja -toimintaan.

Luokkatason ylittävällä toiminnalla ja koko koulun yhteisillä tapahtumilla tutustutetaan oppilaita toisiinsa ja opitaan toimimaan eri-ikäisten kanssa yhteisöllisyyden nimissä. Oppilaskunnan toiminta yhdistää koko koulua.

Koulussa työskentelevät aikuiset luovat osaltaan omalla toimintatavallaan hyvän yhteistyön mallin oppilaille. Rehtori vastaa toimintaan liittyvien asioiden tiedottamisesta myös koulun ns. muulle henkilökunnalle, jotta kaikki voivat osallistua sen toteuttamiseen.

KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on luoda luottamuksen, kunnioituksen ja avoimuuden ilmapiiri kotien ja koulun välille. Rakentavalla yhteistyöllä varmistetaan parhaiten oppilaan koulupolun onnistuminen ja luodaan hyvää yhteishenkeä koulun mäelle. Tiedottamiseen ja aktiiviseen vuorovaikutukseen panostamalla kyläyhteisön mahdollisten omien päätelmien tekeminen saa realistisen pohjan.

Yhteistyön toteuttaminen kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Tarpeet vaihtelevat lukuvuoden painotusten mukaan. Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan myös yhteistyön arviointi. Rehtori vastaa yhteistyömuotojen kirjaamisesta ja yhteistyömuotojen organisoinnista koulun tasolla, opettajat luokkiensa ja opetusryhmiensä osalta.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Kasvatuskeskustelu käydään aina, kun opetushenkilöstöön kuuluvalla on tarve puuttua oppilaan epäasialliseen käytökseen. Keskustelun käy tapahtuneesta parhaiten selvillä oleva opettaja.

Opettaja voi keskustelun yhteydessä määrätä oppilaan tiedottamaan tapahtuneesta myös omalle vanhemmalleen (kake-puhelu). Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan.

Ajoittaiset vähäiset kahnaukset, sanaharkat ja hölmöilyt kuuluvat kasvamiseen, eikä niistä johtuva nuhtelu, ojentaminen tai opettajan ja oppilaan keskustelu ole opetussuunnitelmassa määriteltyä kasvatuskeskustelua.

Oppilaalle voidaan tarvittaessa määrätä rikkeensä vuoksi jälki-istunto tai kirjallinen varoitus, mutta pääsääntöisesti pyritään selvittämään ja sopimaan tilanteet niin, että jälki-istuntoa ei tarvita. Jälki-istunnon antamisesta tehdään viranhaltijapäätös, jonka yhteydessä toteutetaan laissa määrätyt toimenpiteet. Jos rike on vakava tai epäasiallinen käytös jatkuu, voidaan oppilas lain mukaisin keinoin myös erottaa määräajaksi koulusta. Tällaisessa kurinpidollisessa toimessa toimitaan lain mukaisella tavalla huomioiden oppimisen edistyminen sekä turvallinen paluu kouluun (oppilashuollon tuki).

Rike-, vilppi- ja häiriötilanteissa opettaja puuttuu tilanteeseen heti, jos siitä on muille oppilaille vaaraa. Tarvittaessa opettaja voi poistaa oppilaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta paikkaan, johon on järjestetty valvonta. Tilanteen selvittelyä voidaan jatkaa myös esim. oppitunnin jälkeen. Asian tunteva opettaja on ensisijainen toimija, mutta tarvittaessa opettaja voi pyytää myös rehtoria mukaan asian selvittämiseen. Oppilasta kuullaan asiassa ja asiasta tiedotetaan Wilman välityksellä myös vanhemmille.

Vilppitilanteissa kasvatustietokeskustelun yhteydessä opettaja sopii oppilaan kanssa väärin keinoin tehdyn työn suorittamisesta toisella tavalla.

Jos oppilas rikkoo koulun omaisuutta tahallaan, pyritään opettajan tai rehtorin toimesta sopimaan korvausmenettelyä.

Oppilaan vaarantaessa toisen oppilaan tai henkilökunnan turvallisuuden epäasiallisella käytöksellään, voidaan oppilaalta myös evätä osallistuminen opetukseen loppupäivän ja tarvittaessa seuraavan koulupäivän ajaksi. Oppilaan ja huoltajan kuulluksi tuleminen sekä suotuista kouluun palaaminen (oppilashuollon tuki) turvataan lain mukaisesti.

Rehtorin vastuulla on muistuttaa opetushenkilöstöä kurinpidollisten asioiden, oikeusturvaperiaatteiden ja osaamisen varmistamisesta mm. lakeihin ja asetuksiin tutustumalla. Jokaisella on myös virkavelvollisuuden tuoma vastuu tämänkin osa-alueen osaamisesta.

Tarvittaessa rehtori tai opetuksen järjestäjä järjestää koulutusta osaamisen varmistamiseksi. Epävarmoissa tilanteissa opetushenkilöstön on aina konsultoitava rehtoria.

Luokanopettajat huolehtivat kasvatustietokeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskevan suunnitelman tiedottamisesta oppilailleen ikätasolle sopivalla tavalla lukuvuoden alkaessa. Vanhemmille tiedotetaan syyslukukauden vanhempainillassa mistä he löytävät asiaan kuuluvan tiedon. Koulun kotisivuilta on luettavissa opetussuunnitelma. Vuosittaiset painotukset esitellään tarvittaessa lukuvuosisuunnitelmassa.

Rehtori seuraa suunnitelman toteuttamista ja nostaa sen tarvittaessa uuteen keskusteluun. Myös opetushenkilöstöllä on velvollisuus asiattomuuksia havaitessaan kertoa niistä rehtorille.

Takamaan koulu

2.2 Perusopetuksen arvoperusta ja 2.3 Oppimiskäsitys

Takamaan koulu antaa mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä saada valmiudet jatko-opintoihin. Erityistä huomiota kiinnitetään oppilaan vastuuseen itsestä ja muista, hyviin tapoihin sekä hyvään käytökseen.

Koulussamme painotetaan tunne- ja vuorovaikutustaitojen systemaattista opetusta Yhteispeli-käytäntöjä ja toimintamalleja käyttäen ja mukaillen. Opetuksessa ja oppimisessa käytetään monipuolisia vuorovaikutteisia työtapoja. Koulumme opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä sekä siitä päätettäessä huomioidaan ensisijaisesti lapsen etu.

OPPILAAN AINUTLAATUISUUS

- Jokainen oppilas on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on.
- Oppilas saa kannustusta ja tukea, ja häntä kuunnellaan ja arvostetaan kouluyhteisössä.
- Oppilas saa kokemusta osallisuudesta ja yhdessä toisten kanssa toimimisesta.
- Oppilaalla on oikeus hyvään opetukseen. Oppilaalle pyritään tarjoamaan hänen oman osaamis- ja kehitystasonsa sekä tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea.
- Oppimistilanteissa tuetaan myönteisten oppimiskokemusten ja onnistumisen tunteiden saavuttamista.
- Oppilaan erityistaitoja ja hänen kiinnostuksenkohteitaan pyritään huomioimaan.

KULTTUURINEN MONINAISUUS

- Pyritään huomioimaan oppilaan elämäkatsomuksellinen tausta opetuksen suunnittelussa ja järjestämisessä.
- Hyödynnetään oppilaiden omia taustoja ja kokemuksia.
- Kunnioitetaan ja ylläpidetään suomalaista kulttuuriperintöä koulun arjessa ja juhlissa sekä koko koulun yhteisissä tilaisuuksissa esim. päivänavauksissa.
- Oppilasta ohjataan hyväksymään ja kohtaamaan kaikki ihmiset samanarvoisina riippumatta heidän erilaisista kieli-, kulttuuri-, uskonto- tai katsomustaustoistaan.
- Oppilaita ohjataan hyödyntämään sosiaalisen median tuomia mahdollisuuksia opiskelussaan mediakriittisesti.

IHMISYYS, SIVISTYS JA DEMOKRATIA

- Ohjataan toimintaan, joka edesauttaa elinikäistä oppimista
- Kunnioitetaan erilaisuutta
- Ohjataan oppilaita kohtaamaan toisensa suvaitsevaisesti erilaisissa tilanteissa
- Hyvien käytösten opettaminen kotona ja koulussa
- Ohjataan oppilaita kohtaamaan kaikki aikuiset samanarvoisina (aikuisen kunnioittaminen)
- Oppilaskuntatoiminta
- Oppilaan vaikutusmahdollisuuksien huomioiminen luokan toiminnassa

KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA

- Oppilas oppii itsestä ja tavaroistaan huolehtimisen taidon.
- Oppilas oppii kunnioittamaan ja arvostamaan toisten ja koulun yhteistä omaisuutta.
- Oppilas oppii huolehtimaan omasta terveydestään, johon kuuluvat monipuolinen ravinto ja riittävä lepo, sekä terveyttä ylläpitävä ulkoilu ja liikunta. Lisäksi ohjataan omasta hygieniasta huolehtimiseen.
- Oppilas oppii hoitamaan ja ylläpitämään sosiaalisia suhteita ja huolehtimaan hyvästä kouluilmapiiristä.
- Oppilas ymmärtää luonnonvarojen rajallisuuden ja omien tekojensa vaikutuksen ympäristöön.
- Koulussa opetetaan, että pienilläkin teoilla on merkitystä luonnonvarojen kestävyys.
- Oppilas kantaa vastuun teoistaan ja ymmärtää tekojensa seuraukset.

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä ja 5.2 Yhteistyö

Yhteinen vastuu koulupäivästä sekä yhteistyö

Lähtökohtana on yhteinen vastuu ja huolenpito jokaisen hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä. Kasvatustyö ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu Takamaan koulun kaikille aikuisille tehtävästä riippumatta. Koulutyön järjestämisessä otetaan huomioon kaikkien oppilaiden tarpeet, edellytykset ja vahvuudet. Huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävä yhteistyö tukee tässä onnistumista.

Koulun rehtorilla on käytännön vastuu opetukseen, ohjaukseen sekä oppilashuollon ja tuen järjestämiseen liittyvissä ratkaisuissa kaikilla vuosiluokilla ja kaikissa oppiaineissa. Jokaisella opettajalla on vastuu opetusryhmänsä toiminnasta, oppimisesta ja hyvinvoinnista. Opettajat vaikuttavat näihin pedagogisilla ratkaisuillaan ja ohjausotteellaan. Opettajan tehtävään kuuluu oppilaiden oppimisen, työskentelyn ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen, jokaisen oppilaan arvostaminen ja oikeudenmukainen kohtelu, mahdollisten vaikeuksien varhainen tunnistaminen sekä oppilaiden ohjaaminen ja tukeminen. Opettaja huolehtii osaltaan siitä, että oppilaiden oikeus ohjaukseen sekä opetukselliseen ja oppilashuollolliseen tukeen toteutuu. Tämä edellyttää vuorovaikutusta oppilaiden ja huoltajien kanssa, opettajien keskinäistä yhteistyötä ja erityisesti oppilashuollon henkilöstön kanssa tehtävää yhteistyötä.

Takamaan koulun oppilailla on kouluyhteisön jäsenenä oma vastuunsa. Se ilmenee säännöllisenä osallistumisena koulutyöhön, reiluna ja arvostavana suhtautumisena koulutovereihin ja koulun aikuisiin sekä yhteisten sääntöjen noudattamisena. Oppilaan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Yhteistyö

Koulun sisäinen yhteistyö

Takamaan koulun henkilöstön tiivis yhteistyö edesauttaa koulun kasvatus- ja opetustavoitteiden toteuttamista. Koulutyö järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti yhdessä toimien ja

työtä jakaen. Aikuisten yhteistyö mallintaa koulun toimintaa oppivana yhteisönä myös oppilaille. Yhteistyötä tarvitaan päivittäisen opetuksen ja opetuksen tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa yhdessä opettajien, koulunkäynninohjaajien, erityisopettajan ja resurssiopettajan kanssa. Yhteistyötä tarvitaan myös oppimisen arvioinnissa ja tuessa sekä oppilashuollon toteuttamisessa.

Kodin ja koulun yhteistyö

Oppilaat elävät samaan aikaan sekä kodin että koulun vaikutuspiirissä. Kodin ja koulun yhteistyö on edellytys koulutyön onnistumiselle. Yhteistyön lähtökohtana on molemminpuolinen kunnioitus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Kodilla ja koululla on omat roolinsa yhteistyössä. Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta ja käyttäytymisestä sekä oppimista ja koulunkäyntiä tukeva tehtävä. Koulu ja opettaja vastaavat oppilaan opetuksesta ja kasvatuksesta kouluyhteisön jäseneksi, tukevat kotien kasvatustehtävää ja antavat huoltajalle tietoa oppilaan koulunkäynnistä. Koulun ja kodin yhteistyötä toteutetaan sekä yksilö- että yhteisötasolla.

Yhteistyö toteutuu mm. seuraavilla tavoilla:

Koulun yhteiset tiedotteet, oman opettajan tiedotus, koulun kotisivu, vanhempainillat ja vanhempaintapaamiset, arviointikeskustelut, juhlat, retket, tapahtumat jne. Yhteistyö vanhempainyhdistys TAKAVA:n kanssa on tärkeää. TAKAVA:n johtokunnan ja koulun opetushenkilökunnan edustajan säännöllisissä tapaamisissa voidaan keskustella monista kouluun ja oppilaiden hyvinvointiin liittyvistä asioista ja saada selville vanhempien mielipiteitä ja toiveita lasten koulunkäyntiin liittyen. TAKAVA on Takamaan kyläyhdistyksen vanhempainjaosto, joka toimii lasten hyväksi koulun ja kodin yhteistyötä kehittäen ja tehden mm. lahjoituksia koulun ja oppilaiden tarpeisiin.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Koulu pyrkii toimimaan yhteistyössä Takamaan ja Ylöjärven yhteisöjen ja alueen ihmisten kanssa. Luontevia yhteistyötahoja ovat Takamaan päiväkotit, erityisesti esiopetus ja koululaisten iltapäiväkerhotoiminta. Muita yhteistyötahoja ovat Ylöjärven kaupungin liikunta-, terveys- ja nuorisotoimi, kirjasto, toiset koulut, seurakunta, poliisi ja paikalliset yhdistykset sekä yritykset.

Oppilaiden osallisuus ja oppilaskuntatoiminta

Oppilaiden osallistuminen oman koulutyönsä ja ryhmänsä koulutyön suunnitteluun on luonteva tapa vahvistaa osallisuutta. Oppilaat ovat osaltaan arvioimassa ja kehittämässä koulua ja koulutyötä. Luonteva osa osallisuutta ja vaikuttamista on oppilaskunta ja sen hallitus.

Oppilaskuntaan kuuluvat kaikki Takamaan koulun oppilaat. Oppilaskunnalla on oppilaiden keskuudesta valittu hallitus. Oppilaskunnan hallituksen tehtävä on ohjata oppilaat keskinäiseen yhteistyöhön, pyrkiä parantamaan oppilaiden asemaa koulussa ja edistää oppilaiden harrastustoimintaa sekä vastuuta yhteisten asioiden hoidosta. Hallituksen tehtävänä on myös käsitellä oppilaiden, vanhempien tai muiden yhteistyötahojen esille tuomia asioita ja kehittää oppilaiden osallisuutta heitä koskevissa asioissa. Tehtävään nimetty opettaja toimii oppilaskunnan hallituksen ohjaajana. Oppilaille on hallituksessa eri tehtäviä. Yksi tehtävä on kuitenkin yhteinen: kaikki hallituksen jäsenet pyrkivät omalla esimerkillään luomaan ja ylläpitämään Takamaan koulun me -henkeä.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

SUUNNITELMA OPPILAAN SUOJAAMISEKSI KIUSAAMISELTA, HÄIRINNÄLTÄ JA VÄKIVALLALTA

Välituntivalvonnat hoidetaan syksyllä laaditun vuorolistan mukaisesti. Välitunteja valvoo kerrallaan kaksi opettajaa ja yksi ohjaaja.

Arjessa on säännöllisessä käytössä työtapoja, jotka edistävät tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista. Sosiaalisia taitoja opiskellaan systemaattisesti (Yhteispeli). Ryhmille opetetaan konkreettisesti, miten työskennellään erilaisten ihmisten kanssa. Pari- ja ryhmätöitä tehdään vaihtelevilla kokoonpanoilla. Ristiriitatilanteita opetellaan ratkaisemaan myös oppilasvoimin. Ristiriitatilanteisiin puututaan välittömästi matalalla kynnyksellä.

Luokkahengen ja ilmapiirin luomiseen kiinnitetään erityistä huomiota erityisesti nivelvaiheessa. Koulutulokkaisiin tutustutaan jo eskarivuonna järjestämällä yhteistä toimintaa ja pitämällä tiedonsiirtopalaverit. Luokissa opettaja toimii omalla esimerkillään yhtenä hengen luoja. Lisäksi suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa luokan yhteistä tekemistä ja asetetaan päämääriä, joita tavoitellaan.

Kuraattori on tarvittaessa vahvasti tukena ryhmäyttämisessä, luokkatyöskentelyssä ja kiusaamisasioiden selvittelyssä. Psykologi on tukena tarvittaessa ryhmän pulmatilanteissa. Oppilashuoltohenkilöstö on helposti lähestyttävä osa koulun arkea. Tuttuna on helppo ottaa yhteyttä puolin ja toisin.

Takamaan koulussa toteutetaan KiVa Koulu- toimenpideohjelmaa. KiVa Koulu® on Turun yliopistossa kehitetty kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma. Ohjelman tavoitteina ovat kiusaamisen ehkäiseminen, tehokas puuttuminen kiusaamistilanteisiin ja jatkuva seuranta. Kiva-tunteja pidetään pääosin ensimmäisellä ja neljännellä luokalla. Kaikilla luokka-asteilla voidaan pelata Kiva-pelejä. Koulu osallistuu vuosittaiseen Kiva-kyselyyn. Kyselyn tulokset käsitellään laaja-alaisessa oppilashuollossa ja opetushenkilöstön ys- ajalla. Tulokset voidaan käydä tarpeen mukaan läpi myös kyselyyn vastanneilla luokka-asteilla joko luokanvalvojan tai rehtorin toimesta syyslukukauden aikana.

KIVA KOULU-TOIMINTAMALLI KIUSAAMISTILANTEESSA

Koulukiusaamisella tarkoitetaan tahallaan ja toistuvasti aiheutettua pahaa mieltä toiselle oppilaalle. Koulukiusaaminen voi ilmetä fyysisenä tai henkisenä väkivaltana.

1. Se aikuinen, jolle tieto kiusaamisesta ensin tulee, harkitsee, onko kyseessä systemaattinen, tiimin puuttumista edellyttävä kiusaaminen.
2. Jos kiusaaminen ei ole systemaattista ja sitä on (toistaiseksi) tapahtunut vain kerran tai pari, luokanvalvoja tai vastaava opettaja keskustelee vakavasti kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa ja tekee selväksi, että he ovat toimineet tavalla, jota koulussa ei hyväksytä.
3. Systemaattisen kiusaamisen tunnusmerkit täyttävistä tapauksista välitetään tieto KiVa Koulu -tiimille. KiVa Koulu -tiimi järjestää jatkokeskustelut.

KiVa tiimin toimintamalli

- 1) Tapaaminen kiusatun oppilaan kanssa.
- 2) Keskustelut kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa yksitellen
- 3) Keskustelu kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa ryhmänä
- 4) Seurantakeskustelu kiusatun kanssa
- 5) Seurantakeskustelu kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa. Kiusattu voi halutessaan osallistua keskusteluun.

Takamaan koulun kurinpitotoimet ja rangaistukset

Oppilaalla on velvollisuus [perusopetuslain](#) (POL) §:n 35 mukaan osallistua opetukseen, hoitaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti. Jos oppilas laiminlyö perusopetuslain mukaisten velvollisuuksien asianmukaisen noudattamisen tai esim. rikkoo koulun järjestyssääntöjä, häntä voidaan ojentaa tai häneen voidaan kohdistaa kurinpitotoimia.

Kurinpitotoimenpiteet alkavat aina oppilaan kuulemisella. Oppilaalla on silloin mahdollisuus selittää toimintaansa, oikaista mahdollinen väärinkäsitys tms. Kuuleminen tehdään aina mahdollisimman pian ja yleensä vasta sen jälkeen asiasta ilmoitetaan kaikille asiaan liittyvien lasten huoltajille.

Kaikissa ojentamisissa, kurinpitotoimissa ja rangaistuksissa on huoltajille ilmoitettava asiasta. Kuitenkin vain kirjallisessa varoituksessa ja määräaikaisessa erottamisessa on huoltajille varattava mahdollisuus tulla kuulluksi ennen rangaistuksen määräämistä.

Koulu käyttää lakisäateistä julkista valtaa. Huoltajan lupaa kurinpitotoimiin ei tarvita, eikä oppilaan kuulemisessa ole huoltajalla oikeutta vaatia olla läsnä. Huoltajat eivät voi myöskään mitätöidä koulun antamaa rangaistusta. Jos huoltaja haluaa selvittää rangaistuksen syitä, tulee hänen olla ensisijaisesti yhteydessä rangaistuksen määränneeseen opettajaan ja vasta sen jälkeen tarvittaessa rehtoriin.

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Tämän vuoksi kouluun ei saa tuoda eikä koulussa pitää hallussa laissa kiellettyjä esineitä tai aineita, kuten alaikäisillä alkoholilain sekä tupakkalain mukaisia tuotteita tai vahingoittamiseen tai lyömiseen soveltuvia esineitä tai aineita (järjestyslaki) tai omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavia tai erityisesti omaisuuden vahingoittamiseen soveltuvia esineitä tai aineita.

Koulun opettaja tai rehtori ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla

tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Koululla ei ole kuitenkaan toimivaltaa määrätä rangaistuksia koulumatkoilla sattuneista tapauksista. Järjestyssäännöt eivät ole voimassa koulumatkalla.

Oppilaan velvollisuus siivota jälkensä

Oppilaan tekemään vahinkoon sovelletaan vahingonkorvauslakia. Vahingosta ilmoitetaan aina huoltajille. Oppilaalla on velvollisuus siivota tai korvata tahallisesti tai huolimattomuuttaan aiheuttamansa vahinko. Koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään koulun omaisuuden, jonka tämä on tahallaan tai huolimattomuuttaan liannut tai saattanut epäjärjestykseen. Oppilas ei voi jäädä pois opetuksesta

tehtävän ajaksi. Siivoamisesta ilmoitetaan huoltajalle, mikäli tehtävä suoritetaan koulupäivän ulkopuolella. Työtä valvotaan, ja se saa kestää enintään kaksi tuntia.

Kasvatuskeskustelu

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen keino puuttua oppilaan häiritsevään ja epäasiallisen käyttäytymiseen. Kasvatuskeskustelu käydään, jos oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti. Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä keskustelun enintään kahdeksi tunniksi. Keskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella

Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa. Keskustelu kirjataan Wilmaan, ja siitä ilmoitetaan oppilaan huoltajille. Huoltajat voivat osallistua keskusteluun, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Kasvatuskeskustelukäytäntö etenee koulussamme seuraavasti:

1. Opettaja tiedottaa lapsen huoltajille kasvatuskeskustelun ajankohdan viestillä tai puhelulla. Huoltaja kutsutaan keskusteluun mukaan, jos se katsotaan tarpeelliseksi.
2. Kasvatuskeskustelussa käydään läpi tapahtunut tilanne ja täytetään yhdessä opettajan kanssa kasvatuskeskustelulomake, jonka allekirjoittavat lapsi sekä opettaja.
3. Keskustelun jälkeen lapsi joko soittaa koulun puhelimella kotiin ja kertoo itse, mitä on tapahtunut ja mistä on keskusteltu TAI keskustelun aikana täytetty kasvatuskeskustelulomake lähetetään kotiin allekirjoitettavaksi. Opettaja päättää kumpi keino on tilanteesta riippuen sopivampi. Jos huoltajia ei tavoiteta soittaessa, lomake lähetetään kotiin. Kotiin lähteneestä lomakkeesta opettaja laittaa huoltajille tiedoksi Wilma-viestin.

Jälki-istunto

Jälki-istunto määrätään tilanteen ja harkinnan mukaan. Kirjallisten ja suullisten tehtävien ja harjoitusten sekä muiden kasvatuksellisia tavoitteita tukevien esimerkiksi yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävien tehtävien teettäminen on mahdollista. Edelleenkin voidaan oppilas myös velvoittaa istumaan hiljaa. Jälki-istunto järjestetään aina kouluajan ulkopuolella ja istunto kirjataan Wilman kurinpito-lomakkeeseen. Tämä tulostetaan ja arkistoidaan koulun kansliaan. *Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.*

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

Rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus ottaa haltuunsa kielletty esine tai aine (esim. tupakkatuote tai sytytin), sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista, vaarallinen esine tai aine (esim. teräase). Jos oppilas ei anna kyseistä esinettä tai ainetta, opettajalla tai rehtorilla on oikeus käyttää välttämättömiä voimakeinoja. Kun esine otetaan haltuun, siitä ilmoitetaan aina huoltajille.

Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat

Koulun opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa. Tarkastaminen koskee esineitä ja aineita, jotka vaarantavat oppilaan oman tai muiden turvallisuuden. Tällä taataan

turvallinen ja rauhallinen toimintaympäristö kaikille. Tarkastaminen edellyttää perusteltua ja ilmeistä syytä. Läsnä tulee olla kaksi aikuista, joista toisen oppilas voi valita, mikäli mahdollista.

Ojentamiseen ja kurinpitotoimiin liittyvä toimivalta ja menettelytavat

Opettaja

- oppilaan huomauttaminen, nuhtelu, puhuttelu tms.
- oppilaan väliaikainen toiminnasta erottaminen (sivuun istumaan tms.)
- oppilaan kanssa käytävä kasvatustalku max. 2h (POL 35§, tunnin aikana, tunnin jälkeen, koulupäivän jälkeen, dokumentoidaan)
- häiritsevän tai kielletyn esineen tai aineen pois ottaminen (POL 36§, dokumentoidaan)
- oppilaan tarkastaminen: oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole (POL 36§, dokumentoidaan)
- luokasta poistaminen (POL 36§, koululla valvontavelvollisuus, dokumentoidaan)

Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

- jälki-istunnon määrääminen max. 2h (POL 36§, oppilaan kuuleminen, rangaistuksen syyt yksilöinti oppilaalle, rangaistuksen kirjaaminen, voidaan teettää tehtäviä ja harjoituksia, dokumentoidaan)

Rehtori

- rehtorin puhuttelu tai kasvatustalku
- oppilaan poistaminen koulusta loppupäivän ajaksi (POL 36§). Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma palaamisen tukemiseksi.
- kirjallinen varoitus (POL 36§, yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys, huoltajien kuuleminen, rangaistuksen kirjaaminen), vaatii ensin jälki-istuntoja samasta aiheesta esim. häiriköinti, tottelemattomuus, sääntöjen noudattamatta jättäminen .

- Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia. Määräaikaisesta erottamisesta ja kirjallisesta varoituksesta tulee antaa päätös, ja muut 36 §:ssä tarkoitettut toimenpiteet tulee kirjata. Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Oppilaalle ja oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on varattava tilaisuus osallistua tässä momentissa tarkoitettun opetussuunnitelmaan perustuvan henkilökohtaisen suunnitelman laatimiseen. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty kurinpitotoimi tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi ja enintään seuraavaksi työpäiväksi, järjestetään tarvittava oppilashuolto. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa, kun hänet on poistettu luokahuoneesta, muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta tai kun oppilaan opetukseen osallistuminen on evätty jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi.

5.4. Opetuksen järjestämistapoja

Yhdysluokkaopetus Takamaan koulussa

- Yhdysluokalla tarkoitetaan opetusryhmää, jossa opiskelee eri vuosiluokilla olevia tai vuosiluokkiin sitomattomasti edettäessä eri-ikäisiä oppilaita. Yhdysluokka voidaan perustaa joko oppilasmäärän pienuuden vuoksi, pedagogisista syistä tai opetukseen suunnattujen resurssien vuoksi.
- Opetus yhdysluokassa voidaan toteuttaa kokonaan oppilaiden vuosiluokkien mukaisesti tai osittain vuorokurssiperiaatetta noudattaen. Vuorokurssittain opiskeltaessa tulee huolehtia opiskeltavien sisältöjen jatkuvuudesta ja johdonmukaisesta etenemisestä. Yhdysluokassa käytetty tuntijako ja opetuksen painopisteet ja muut lukuvuosittaiset tarkennukset kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.
- Mikäli yhdysluokan eri vuosiluokilla on joissakin oppiaineissa erilaiset viikkotuntimäärät, oppiaineiden vuosiviikkotunnit voidaan myös jakaa osiin ja siten tasata oppiaineiden opetustunnit. Jos oppilas siirtyy vuorokurssiperiaatteen mukaisesta opiskelusta vuosiluokittain etenevään opiskeluryhmään, oppilaan opetus järjestetään yksilöllisesti mahdollisen puuttuvan oppimäärän tai sen osan suorittamiseksi.
- Yhdysluokkaopetuksessa on hyvät edellytykset edistää opetuksen eheyttämistä ja käyttää monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Yhdysluokkaopetuksessa hyödynnetään erityisesti vertais- ja mallioppimisen mahdollisuuksia.
- Opiskelu yhdysluokassa voidaan toteuttaa myös vuosiluokkiin sitomattomana. Tällöin oppimäärä määritellään opetussuunnitelmassa opintokokonaisuuksina jakamatta sitä vuosiluokkiin. Vuosiluokkiin sitomaton opiskelu voi koskea kaikkia koulun oppilaita, tiettyä luokkaa, yhdysluokkaa tai yksittäisiä oppilaita.

6. Arviointi: Käyttäytymisen arviointi Takamaan koulussa luokilla 1-3

Tavoitteet:

Oppilas noudattaa koulun sääntöjä.

Oppilas noudattaa yhteisiä sääntöjä.

Oppilas noudattaa hyviä tapoja.

Oppilas suhtautuu myönteisesti koulutyöhön.

Oppilas noudattaa hyviä tapoja erilaisissa tilanteissa.

Oppilas osaa huomioida muut.

Oppilas tulee toimeen toisten kanssa.

Arviointiasteikko: Aina – Usein – Vaihtelevasti – Harvoin – Ei koskaan

Luokilla 4-6 käyttäytyminen arvioidaan numeroarvioinnilla (arvosanat 4-10).

12. Valinnaiset aineet Takamaan koulussa

Valinnaisena aineena voidaan tarjota perusopetuksen yhteisten aineiden syventäviä ja soveltavia opintoja tai useasta eri oppiaineesta muodostettuja oppiainekokonaisuuksia.

Valinnaisainetarjotin taide- ja taitoaineille:

3.lk 1h musiikki, käsityö, kuvataide, liikunta

4.lk 2h musiikki, käsityö, kuvataide, liikunta

3. luokan oppilas valitsee 1h (taide- ja taitoaine)

4. luokan oppilas valitsee 1h+ 1h (kaksi eri taide- ja taitoainetta)

Valinta tehdään lukuvuodeksi kerrallaan. Ennen valintaa oppilaille ja heidän huoltajilleen tiedotetaan valinnaisuuteen liittyvistä asioista mm. valinnaisen oppiaineen laajuus ja sisällöt. Valinnaisainetta opettava opettaja ja oppilaat määrittelevät lukukauden alussa valinnaisaineen oppisisällöt ja tavoitteet. Nämä kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.

Valinnaisaineryhmät voidaan muodostaa eri vuosiluokkien ikäsekoitteisille ryhmille. Takamaan koulussa ikäsekoitteiset ryhmät taide- ja taitoaineille pyritään ensisijaisesti muodostamaan vuosiluokista 3.-4. lk.

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ovat osa yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden opetusta ja ne myös arvioidaan osana tätä opetusta.

Erillistä arvioita todistuksiin ei tehdä.

Valinnaiset aihekokonaisuudet vuosiluokilla 4-6

Valinnaisaineen laajuus vuosiluokilla 4, 5 ja 6 on 1h/vko. Valinnaisaineen opetus voidaan toteuttaa lukujärjestykseen sijoitettuna vuosiviikkotuntina tai yhdistämällä vuosiviikkotunnit

laajemmaksi kokonaisuudeksi. Valinnaisaineelle määritellään nimi, tavoitteet, sisällöt ja oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät mahdolliset erityispiirteet sekä vuosiluokat, joille valinnaista ainetta tarjotaan. Mainitut asiat kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

Valinnaisten aihekokonaisuuksien laadinnassa voidaan huomioida Ylöjärven kaupungin opetussuunnitelman vuosiluokkakohdaiset painotukset.

Arviointi tehdään sanallisesti ja todistuksiin merkitään vuosiviikkotuntimäärä sekä merkintä hyväksytty. Mikäli sanallisesti arvioitu valinnainen aine katsotaan jonkin yhteisen oppiaineen syventäväksi oppinnoksi, sen suoritus voi korottaa ko. oppiaineen arvosanaa.

Valinta tehdään lukuvuodeksi kerrallaan. Valinnaisainetta voidaan tarjota myös ikäsekoitteisille ryhmille. Valinnaisten aihekokonaisuuksien sisältö ja toteutustapa voivat vaihdella lukuvuosittain.

Vahannan koulu

2.2 Perusopetuksen arvoperusta

Perusopetus rakentuu elämän ja ihmisoikeuksien kunnioittamiselle.

Vahannan koulussa tärkein ja kaiken lähtökohta on toimiva, ajatteleva, kokonaisvaltainen ja jo laajan kokemusmaailman omaava lapsi. Koulumme tärkein tehtävä on tukea oppilaan kasvua itsetunnonlaajaksi yhteiskunnan jäseneksi ja tarjota mahdollisuudet elämässä tarvittavien perustietojen ja -taitojen oppimiseen.

Vahannan koulussa oppilasta arvostetaan sekä yksilöllisenä oppijana että koulu yhteisön toimintaa ja hyvinvointia rakentavana jäsenenä. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja, ryhmässä toimimista ja sosiaalisia taitoja harjoitellaan systemaattisesti. Vuorovaikutustilanteissa oppilas tulee kuulluksi, hän saa kokemuksen osallisuudesta sekä siitä, että hänen mielipiteitään arvostetaan. Osallisuus ja aktiivinen vaikuttaminen ovat myös säännöllisesti kokoontuvan oppilaskunnan hallituksen (OK-ryhmä) johtajatuksena.

Koulu yhteisössä toisten tunteminen ja läheiset ihmissuhteet luovat turvallisuutta. Tähän antaa mahdollisuuden Vahannan koulun kyläkoulumainen toimintakulttuuri, jossa opettajat tutustuvat lähes kaikkiin oppilaisiin ja eri-ikäiset oppilaat toimivat sujuvasti yhdessä. Koulun yhteiset tapahtumat, yhdessä järjestetyt juhlat, yhteistunnit, päivänavaukset, pelit, perinteet, oppilaskunnan aktiivinen toiminta ja kummioppilastoiminta tukevat oppilaiden ikä- ja luokkarajoja ylittäviä läheisiä suhteita.

Oppimisympäristön turvallisuudesta huolehditaan yhdessä. Turvallisuusriskejä ennakoidaan erilaisin toimintatavoin. Koulun henkilökunnan lisäksi oppilaita ja vanhempia osallistetaan huolehtimaan turvallisuudesta. Tärkeintä on pitää huolta avoimesta ja luottamuksellisesta kanssakäymisestä. Siihen tähtäävät monet yhteisöllisyyttä korostavat työtapamme. Oppilaan tulee kokea, että kouluun on turvallista tulla.

Hyvien käytösten oppiminen ja toisen auttaminen ovat tärkeimpiä tavoitteitamme. Hyvä yhteishenki tarkoittaa koulussamme avointa, rakentavaa keskusteluyhteyttä, kannustusta sekä oman ja toisen työn arvostamista. Tässä koulun aikuisten toiminta on esimerkkinä.

Ekososiaaliseen sivistykseen kuuluu taito käsitellä ristiriitoja eettisesti ja empaattisesti sekä rohkeus puolustaa hyvää. Sivistys ilmenee tavassa suhtautua itseän, muihin ihmisiin, ympäristöön ja tietoon sekä tavassa ja tahdossa toimia.

Vahannan koulussa ohjataan oppilaita kestävä elämäntavan omaksumiseen; ekologisesti, taloudellisesti, kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävä kehityksen polulle.

Koulun toimintakulttuuri, esim. Vihreä Lippu -tavat, tutustuttaa ja havahduttaa elämäntapaan, joka vaalii ekosysteemin uusiutumiskykyä. Luonnonvarojen ekotehokas kulutus ja hyvinvoinnin jakautuminen tasaisesti ovat ekologisesti ja taloudellisesti kestävä kehityksen

tavoitteita. Haluamme ohjata oppilaita ympäristöä säästäviin, vastuullisiin ja kohtuullisiin valintoihin.

Oman kulttuuriperinnön huomioimisen ja alueellisten ominaispiirteiden: kansanperinteen, maiseman, kulttuuri- ja luontokohteiden vaalimisen ohessa kunnioitetaan kulttuurien moninaisuutta ja ihmisten erilaisuutta. Näin luodaan pohjaa kulttuurisesti kestäväälle kehitykselle ja kartutetaan inhimillistä pääomaa. Vahannan koulun oppimisympäristöjä ovat niin paikalliset maatilat kuin monipuoliset luontokohteetkin.

Sosiaalisesti kestävä kehityksen tavoite, ihmisten välinen tasa-arvo, on koulun tasolla oppilaiden tasa-arvoista kohtelua, kiusaamisen ennaltaehkäisyä ja oppilaiden hyvinvoinnista huolehtimista.

2.3 Oppimiskäsitys

Vahannan koulussa oppilasta ohjataan toimimaan oppimistilanteissa yksin, parin kanssa ja ryhmässä. Yhdessä oppiminen edistää oppilaiden luovan ja kriittisen ajattelun sekä ongelmanratkaisun taitoja ja edistää kykyä ymmärtää erilaisia näkökulmia.

Tavoitteita asetetaan ja ongelmia ratkaistaan yksin ja yhdessä ikätason mukaisesti. Tietoja ja taitoja kartutetaan kokeilemalla, harjoittelemalla, etsimällä, löytämällä ja myös epäonnistumalla. Oppiminen on kokonaisvaltaista, kaikin aistein tapahtuvaa aktiivista toimintaa erilaisissa oppimisympäristöissä. Toiminnallinen opetus lisää liikettä ja mielekkyyttä oppitunteihin sekä parantaa oppimista. Liikunta oppitunneilla on sekä oppimistavoitteeseen sidottua että taukoliikuntaa.

Tärkeää on oppimisen ja etsimisen ilo. Luova toiminta edistää oppimista ja innostaa oppilasta kehittämään omaa osaamistaan. Monipuolisen myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen sekä rohkaiseva ohjaus tukee oppilasta ja hänen oppimistaan. Samalla kannustetaan lasta tekemään parhaansa.

Vahannan koulussa oppilas oppii tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Niiden avulla hänen on turvallista toimia aktiivisena ryhmän jäsenenä sekä luottaa kykyihinsä työskennellessään yksin. Lisäksi tunne- ja vuorovaikutustaidot kehittävät oppilaan kykyä ymmärtää eri näkökulmia sekä tarkastella asioita myös kriittisesti. Oppilaita ohjataan ottamaan huomioon toimintansa seuraukset ja vaikutukset muihin ihmisiin ja ympäristöön.

Arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan lukuvuosittain. Koulun lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan tavoitteet ja niiden toteutumista arvioidaan toimintakertomuksessa. Arviointitietoa saadaan myös Vihreä lippu -raportoinnista, Ruusut ja risut -kyselyistä, arviointikeskusteluista, kehityskeskusteluista ja luokkatuokioiden itsearviointista.

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Yhteinen vastuu turvallisesta koulupäivästä

Turvallisuutta edistämme painottamalla ennaltaehkäisevää toimintaa ja varhaista puuttumista. Ennaltaehkäisevää toimintaa ovat yhteisöllisyyttä ja avoimuutta lisäävät Yhteispeli-käytännöt sekä kodin ja koulun välinen avoin ja luottamuksellinen yhteistyö. Noudatamme koulun Kiusastop -käytäntöjä ja käymme läpi koulun järjestyssäännöt yhdessä oppilaiden kanssa syyslukukauden alussa. Oppilaskunta osallistuu järjestyssääntöjen, luokkasääntöjen ja sopusuunnitelman päivittämiseen. Kehitysryhmässä ja henkilökunnan kokouksissa vahvistamme jatkuvasti sääntöjen yhdenmukaista tulkintaa.

Koulun turvallisuussuunnitelma päivitetään syksyisin. Päivityksestä ja läpikäynnistä vastaavat rehtori ja vararehtori.

Tapaturmat ja läheltä piti -tilanteet sekä niiden aiheuttamat toimenpiteet kirjataan säännöllisesti ylös.

Henkilökunnan ja oppilaskunnan hallituksen (OK-ryhmän) turvallisuuskävely toteutetaan syksyisin. Näin kartoitetaan kouluympäristön vaaranpaikkoja ja -tilanteita sekä arvioidaan riskejä, kirjataan ne ja huolehditaan korjauksista. Vanhemmat on sitoutettu koulun Kypäräpakko vai pyöräilylakko -kampanjaan. Koulutulokkaiden vanhemmille tiedotetaan aiheesta vanhempainillassa.

4.lk oppilaat vastaavat keväällä ja 5.luokan syksyllä Hyvinvointiprofiili-kyselyyn. Sen tuloksista nostetaan aiheita OK-ryhmän käsittelyyn ja asetetaan kehittämistavoitteet seuraavalle lukuvuodelle.

Koulutulokkaat saavat koulukummit 4.luokkalaisista. Kummit huolehtivat omista kummioppilaistaan nivelvaiheessa ja tekevät yhteistyötä kaksi seuraavaa lukuvuotta.

Koulun toimintaa arvioidaan keväisin Ruusut ja risut -kyselyin, kehityskeskusteluissa ja henkilökunnan kokouksissa.

Koulussamme edistetään oppilaskunnan aktiivista toimintaa. Oppilaat pääsevät vaikuttamaan koulun arkeen sekä Ok-ryhmän eli oppilaskunnan hallituksen kautta että luokkien asioista sopimisessa. Oppilaat ja oppilasraati ovat tärkeimpiä toimijoita Vihreä Lippu -toiminnassa. Yksittäinen oppilas pääsee vaikuttamaan esim. opettajan kanssa käydyn juttutuokion kautta. Koulussamme vaalitaan perinteisiä oppilasvetoisia tapahtumia: Lava on vapaa, Kierrätystori, Harrastusmessut, Yrityskylä-vierailut, juhla valmistelut ja opintoretkien valmistelut.

5.2 Yhteistyö

Yhteistyö koulun sisällä

Koulussamme yhteistyö on avointa ja säännöllistä. Yhteistyölle on luotu toimivat rakenteet ja kokoontumisajat sovitaan lukuvuoden alkaessa. Jokaviikkosisissa henkilökunnan kokouksissa, opetushenkilökunnan kokouksissa, luokkatuokioissa, ohr-kokouksissa ja luokkatasojen

moniammatillisissa tiimeissä arvioidaan, suunnitellaan ja kehitetään koulun toimintakulttuuria ja yksittäisten työntekijöiden työskentelyä. Yhteistunneilla myös oppilaat osallistetaan yhteistyöhön.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa

Siirtymäkäytännöt esiopetuksesta kouluun toteutetaan Yhteispeli -materiaalin mukaisesti: siirtymäkäytäntöjen suunnittelupalaveri, opettajavierailut, tiedonsiirto, kouluun tutustumispäivä, koulutulokkaiden vanhempainilta, syksyn aloitus, 1.lk vanhempainilta, tutustumistapaamiset ja yhteiset pajapäivät sovitaan päiväkodin henkilöstön kanssa lukuvuoden alkaessa.

Joustava esi- ja alkuopetus on suunnitelmallista, säännöllistä yhteistyötä esiopetuksen ja koulun välillä. Toiminta on opetussuunnitelman mukaista.

Alakoulusta yläkouluun -yhteistyötä tehdään lukuvuoden aikana: koulukuraattori tapaa kaikki 6.luokat. Erityisopettajat tapaavat 6.luokkien luokanopettajat syyslukukauden aikana. 6.-luokkalaisten tutustuvat Kauraslammien kouluun toukokuussa, toukokuun alussa ja 6.-luokkalaisten vanhempainilta on toukokuun aikana. Luokanopettajat auttavat oppilaantuntemuksensa avulla 7. luokan luokkasijoitusten teossa. Maaliskuussa 6.luokkien luokanopettajat kutsutaan Moision koululle oh-ryhmän kanssa tarkistamaan tulevien 7.luokkien luokkajaosta.

Laajennetuissa oppilashuoltoryhmissä tehdään moniammatillista yhteistyötä oppilaiden ja koulun henkilökunnan hyvinvoinnin hyväksi. Yhteistyötä tehdään turvallisuuteen liittyvissä asioissa myös poliisin ja palokunnan kanssa.

Seurakunnan kanssa tehtävää yhteistyötä suunnitellaan lukuvuoden alussa ja kuluessa palaverissa, joissa on koulun edustaja mukana.

Vahannan nuorisoseuran, Lepeka- ja Antaverkka-Petäjän kyläyhdistysten kanssa tehdään yhteistyötä tapahtumien ja lähiympäristön kehittämisen merkeissä.

Kodin ja koulun yhteistyö

Monipuolinen, aktiivinen ja avoin yhteistyö kodin ja koulun välillä on koulussamme tärkeää.

Sähköisen Wilma-ohjelman avulla huoltajat voivat lähettää viestejä opettajille ja lukea opettajien lähettämiä viestejä sekä ilmoittaa oppilaan poissaolosta. Wilmasta voi seurata myös oppilaan saamia tukitoimia. Wilmassa tiedotetaan myös koko koulua koskevista tapahtumista ja asioista.

Opettajat tiedottavat luokalleen lukuvuoden alkaessa ja kuluessa kuukausittain mm. oppilaan työjärjestyksestä, jaksotuksesta, opintoretkestä, liikunnan jaksosuunnitelmasta, opintojen etenemisestä, kokeista, luokan vanhempainilloista ja arviointikeskusteluista.

Kullakin luokalla on yhteinen vanhempainilta lukuvuoden alkaessa ja myöhemmin tarpeen mukaan. Ajankohdat ilmoitetaan Wilmassa tai tiedotteissa.

Tutustumistapaamisia ja arviointikeskusteluja järjestetään lukuvuoden kuluessa. Vanhemmat voivat osallistua arviointiin ja saada tietoa lukuvuoden aikana tapahtuvasta arvioinnista vähintään kerran lukuvuodessa pidettävissä arviointikeskusteluissa. Keskeiset kokeet ja muu arvioitava materiaali lähetetään näytettäväksi kotiin.

Koulukuljetusjärjestelyistä tiedotetaan tulevien ekaluokkalaisten vanhemmille tutustumispäivän yhteydessä ja kaikille koulukuljetusoppilaille lukuvuoden alkaessa.

Avointen ovien päivä järjestetään vuosittain.

Koulun vanhempaintoimikunta kokoontuu muutaman kerran lukuvuoden aikana. Kokouksessa on läsnä rehtori. Rehtori ja vanhempaintoimikunnan vetäjä kokoontuvat keväällä suunnittelemaan seuraavan lukuvuoden toimintaa. Perinteisiä yhteisiä tapahtumia ovat: Kyläkiertä Kodin ja koulun -päivänä, Talviurheilupäivä sekä muut koulun juhlat tai tapahtumat. Linkki toimikunnan sivuille löytyy koulun kotisivulta.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Kasvatuskeskustelut sekä kurinpidollisten keinojen käyttö Vahannan koulussa

Kasvatuskeskustelu pidetään, jos oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestyssääntöjä, harjoittaa tahallista ilkivaltaa tai käyttäytyy sopimattomasti muita kohtaan esimerkiksi kiusaamalla.

Kasvatuskeskustelun määrää ja pitää joko opettaja tai rehtori mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen. Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilman välilehdelle ja siitä ilmoitetaan oppilaan huoltajille joko Wilman pikaviestillä tai tarpeen mukaan puhelimitse saman tien.

Kasvatuskeskustelussa selvitetään teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja sovitaan teon mahdollisesta sovittamisesta sekä keinoista käyttäytymisen parantamiseksi.

Kasvatuskeskustelu voi kestää enintään kaksi tuntia.

Toimenpiteet yksittäisessä kiusaamistapauksessa

Opettaja tai rehtori ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamisesta sekä kiusaajan että kiusatun huoltajille. Koululla ei ole toimivaltaa määrätä rangaistuksia koulumatkoilla sattuneista tapauksista.

Moniammatillinen yhteistyö kiusaamisen selvittelyssä löytyy koulun suunnitelmasta oppilaan suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä, syrjinnältä ja väkivallalta.

Kurinpidollisten keinojen käyttö POL §36

Rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus ottaa haltuunsa kielletty esine tai sellainen aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. Jos oppilas ei anna kyseistä esinettä tai ainetta, opettajalla tai rehtorilla on oikeus käyttää välttämättömiä voimakeinoja. Esine tulee luovuttaa

oppilaalle oppitunnin tai koulupäivän päätyttyä. Esineen haltuunotto kirjataan ja siitä ilmoitetaan aina huoltajalle Wilman kautta tai puhelimitse.

Rehtorilla tai opettajalla on oikeus tarkastaa oppilaan tavarat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, jos epäillään ja on ilmeistä, että oppilaalla on hallussaan ympäristön turvallisuutta vaarantavia aineita tai esineitä ja oppilas kieltäytyy niitä luovuttamasta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä kaksi aikuista, tarkastajan on hyvä olla samaa sukupuolta ja toisen oppilas voi valita, mikäli mahdollista. Oppilaalle ilmoitetaan tarkastuksen syy ennen tarkastusta. Tarkastaminen kirjataan ja siitä ilmoitetaan huoltajille Wilman kautta tai puhelimitse.

Oppilaan poistaminen luokasta kirjataan. Jos poistettava oppilas tekee vastarintaa, on opettajalla oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, jotka voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarvio huomioon ottaen. Tilanteessa kannattaa olla mahdollisuuksien mukaan kaksi aikuista.

Jälki-istunto määrätään koulun sääntöjen selkeästä rikkomisesta esim. lumipallojen ja kivien heittäily, väkivalta, vilppi tai varkaus. Jälki-istunto järjestetään oppilaan koulupäivän ulkopuolella korkeintaan kahden tunnin ajan. Oppilasta kuullaan, rangaistuksen syy yksilöidään oppilaalle, rangaistus kirjataan Wilman välilehdelle ja tieto jälki-istunnosta lähetetään huoltajille ennen jälki-istuntoa. Jälki-istunnossa voidaan teettää kasvatusta tukevia tehtäviä ja harjoituksia.

Rehtorilla on oikeus poistaa oppilas koulusta loppupäivän ajaksi, jos oppilas käyttäytyy väkivaltaisesti ja on vaaraksi itselleen tai muille. Ennen toimenpidettä rehtori soittaa oppilaan huoltajille ja pyytää hakemaan lapsen koulusta.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

Epäämisen aikana

Rehtori järjestää oppilaalle mahdollisuuden keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa.

Luokanopettaja, erityisopettaja ja kuraattori/psykologi järjestävät muuta hänen tarvitsemaansa tukea epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. He tekevät myös suunnitelman kouluun palaamisen tukemiseksi.

Erotetulle oppilaalle luokanopettaja ja erityisopettaja laativat opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtaisen suunnitelman, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Oppilaalle ja oppilaan huoltajalle varataan tilaisuus suunnitelman laatimiseen.

Rehtori voi antaa kirjallisen varoituksen. Toimenpiteeseen johtava teko yksilöidään, kuullaan oppilasta ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys. Huoltajia kuullaan esim. puhelimitse tai pyytämällä huoltaja koululle. Rangaistus kirjataan Wilman välilehdelle. Kirjallinen varoitus annetaan, jos jälki-istunnoista huolimatta sääntöjä rikotaan.

Tarvittaessa kurinpidollisissa menettelyissä tehdään yhteistyötä sosiaalitoimen, lastensuojelun tai poliisin kanssa esimerkiksi vakavissa väkivaltatapauksissa.

Tämän suunnitelman asiat käydään läpi lukuvuoden alussa lukuvuosisuunnitelman yhteydessä. Sisäistä koulutusta annetaan opetushenkilökunnan YS-ajalla. Tarvittaessa tehdään muutoksia yhdessä keskustellen. Muutokset annetaan tiedoksi myös oppilashuollon henkilöstölle. Huoltajille suunnitelmasta tiedotetaan vanhempainilloissa ja koulun lukuvuositedotteessa.

Uudet työntekijät perehdytetään suunnitelmaan työsuhteen alkaessa rehtorin toimesta.

Yhteisöllisissä oppilashuollon kokouksissa seurataan ja arvioidaan kurinpitotoimien ja kasvat keskusteluiden toteutumista ja vaikuttavuutta. Arvioinnin perusteella tehdään muutoksia suunnitelmaan.

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

Oppimisympäristöjä monipuolistetaan opetussuunnitelman hengessä.

Kurssimuotoinen erityisopetus

Kurssimuotoisen erityisopetuksen tarkoituksena on kohdistaa oppiaineessa annettavaa tukea samanaikaisesti useammalle oppilaalle luokka-asteiden rajat ylittäen. Oppilasryhmä valikoidaan alkukartoituksella ja ryhmä kokoontuu n.2 krt viikossa 45 min. Yksi jakso kestää 4-8 vkoa. Oppilas voidaan ottaa ryhmään kesken jakson tai hän voi saavuttaa taidot, jolloin hänet siirretään ryhmästä pois jakson aikana.

Kurssimuotoisessa erityisopetuksessa harjoitellaan äidinkielen ja matematiikan perustaitoja.

Oppilailla käytössä chromebookit vuosiluokilla 4-6. Käytämme sähköisiä opetusmateriaaleja varsinkin ympäristöopin, matematiikan, kielten ja äidinkielen opiskelussa.

Oman laitteen käyttöoikeus koulussa. Omia mobiililaitteita käytetään oppimisen edistämiseksi ja tukemiseksi. Lupa oman laitteen käyttöön kysytään huoltajilta lukuvuoden alussa.

Ulkona oppiminen: koulun lähiympäristöä ja luontoa käytetään hyväksi eri oppiaineiden opetuksessa. Oppimisen toiminnallisuutta lisätään. Toiminnallisuus tarkoittaa liikunnan lisäämistä oppitunneille. Se on sekä oppimistavoitteeseen sidottua että taukoliikuntaa.

Liikkuva koulu: ylläpidetään vanhoja ja kokeillaan uusia toimintatapoja

Tiimit: 1.-3. luokkien tiimi ja 4.-6. luokkien tiimi kokoontuvat kerran viikossa. Tiimeissä tehdään pedagogista yhteissuunnittelua, sovitaan tuen järjestelyistä, jaetaan ideoita ja huolia ja sovitaan ajankohtaisista asioista.

Yhteisopettajuutta käytetään rinnakkaisluokilla mahdollisuuksien mukaan.

Työtapa monipuolistetaan yhteistoiminnallisen ja tutkivan ilmiöpohjaisen oppimisen menetelmin.

Viljakkalan Yhtenäiskoulu

2.2 Perusopetuksen arvoperusta ja 2.3 Oppimiskäsitys

Viljakkalan yhtenäiskoulussa keskitytään oppimaan oppimisen taitoja, joita kehitetään turvallisessa vuorovaikutuksessa muiden oppilaiden ja koulun henkilökunnan kanssa. Yhtenäisen perusopetuksen kouluna oppiainerajat ja luokka-asteet ylittävää yhteistyötä tehdään säännöllisesti. Oppilaiden aktiivisuutta ja vastuun ottamista omasta oppimisesta tuetaan monipuolisten oppimismenetelmien ja työvälineiden avulla. Uusia tapoja oppia kokeillaan ennakkoluulottomasti ja rohkeasti. Tavoitteena on, että oppilaalle kehittyy hyvä itsetunto ja luottamus omiin kykyihinsä uusien asioiden edessä. Oppilas kasvaa vastuulliseksi kouluyhteisön jäseneksi, joka kohtelee muita oikeudenmukaisesti ja ystävällisesti.

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Koululla noudatetaan yhteisiä päivittäisiä käytänteitä luokka-asteesta riippumatta. Käytänteet liittyvät oppituntien aloittamiseen ja päättämiseen, ruokailuun sekä tiedottamiseen kotitehtävistä, kokeista ja muista suorituksista Wilma-järjestelmään.

Hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi koulun järjestyssäännöt kerrataan vuosittain oppilaiden kanssa. Oppilaat tai oppilaskunnan hallitus voivat ehdottaa lisäyksiä tai muutoksia sääntöihin, ja ne käsitellään tarpeen mukaan. Koulussa järjestetään riittävä valvonta välitunneilla ja ruokailussa. Tavoitteena on luoda turvallinen ilmapiiri, joka mahdollistaa jokaiselle oppilaalle hyvän koulupäivän.

Viljakkalan yhtenäiskoulussa kiinnitetään erityistä huomiota turvallisuusohjeiden noudattamiseen ja henkilökunta perehdytetään aina syksyllä ja tarvittaessa useita kertoja vuodessa turvallisuussuunnitelmaan. Tässä huomioidaan myös muut koululla toimivat tahot, kuten esiopetus ja siivous- sekä keittiöhenkilökunta.

Kouluarjen mausteeksi koulussa järjestetään teemapäiviä, jotka ylittävät tavalliset luokka- tai luokka-asterajat. Tällaisia teemapäiviä ovat esimerkiksi liikuntapäivät, monialaiset oppimiskokonaisuudet ja ulkoluokkapäivät. Teemapäivinä oppilaat voivat toimia ohjaajina nuoremmille oppilaille ja olla mukana toiminnan suunnittelussa. Myös juhlapäivinä toimitaan yli luokka- ja luokka-asterajojen. Koululla on kummioppilastoimintaa, joka ulottuu myös esiopetuksen puolelle.

Viljakkalan yksikössä on iltapäivätoimintaa sekä koulupäivän jälkeisiä kerhoja. Karhen yksikössä on kerhotoimintaa. Kerhoja järjestävät koulun henkilökunta, nuorisopalvelut, paikalliset seurat ja yhdistykset. Osa toiminnasta on Ylöjärven mallin mukaan järjestettyä harrastustoimintaa.

5.2 Yhteistyö

Oppilaan osallisuus

Koulun oppilaskuntatoiminta on tärkeässä osassa oppilaiden osallisuuden vahvistamisessa. Oppilaskunnan hallitukseen valitaan edustus jokaiselta luokka-asteelta ja se kokoontuu säännöllisesti toimien kaikkien oppilaiden hyväksi. Oppilaskunnan hallituksen kautta oppilaskunta, eli koulun kaikki oppilaat, voivat halutessaan vaikuttaa koulun asioihin. Oppilaskunnan hallituksen järjestämä toiminta näkyy koulussa esimerkiksi erilaisten teemapäivien, kahvioiden ja yhteisten tapahtumien järjestämisessä. Oppilaskunnan hallituksen edustajat voivat osallistua erilaisiin kokouksiin oppilaiden edustajina.

Opettajatiimit, oppilaskunta ja vanhempainyhdistykset toteuttavat tapahtumia ja kehittävät toimintakulttuuria mahdollisuuksien mukaan.

Koululla on käynnistetty myös tukioppilastoiminta. Tukioppilastoiminnan perusajatuksena on arvomaailma, joka kunnioittaa toisia sekä toimintatavat, joilla tavoitellaan hyvinvoivaa arkea kaikille oppilaille. Tukioppilailta on tärkeä rooli turvallisten ryhmien rakentajina sekä yksinäisten oppilaiden mukaan ottajina.

Esi- ja alkuopetus muodostavat alkuluokan (0.–2. luokat), jolla on viikoittain yhteisesti suunniteltua toimintaa.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on molemminpuolisen tunnettavuuden lisääminen, koulun toimintatapojen tunnetuksi tekeminen huoltajille ja kyläläisille sekä kasvatuskumppanuuden vahvistaminen huoltajien kanssa. Huoltajien ja koulun välistä yhteistyötä on myös koulun vanhempainyhdistyksen Huoltajat Viljakkalasta ry:n ja Karhe-Seuran kanssa.

Vanhempainyhdistys ja Karhe-Seura järjestävät vuoden aikana erilaisia tapahtumia. Apulaisrehtori käy vanhempainyhdistyksen kokouksessa kutsuttaessa, mutta myös opettajia voidaan kutsua vanhempainyhdistyksen kokouksiin. Yhdistykset antavat lausuntoja koulun toimintaan ja tarvittaessa pyytävät koulun näkemystä kyläympäristön kehittämisessä.

Keskeisenä viestintäkanavana huoltajien ja opettajien välillä toimii Wilma-järjestelmä, jonka kautta oppilaat ja huoltajat saavat ja voivat välittää oppilaskohtaista yksityistä tietoa. Wilma-tunnukset ovat käytössä oppilailta viimeistään viidennestä luokasta lähtien.

Koulun molempien toimipisteiden kotisivut toimivat yleisen tiedon välittäjänä. Sivistyslautakunta nimeää koululle kaksi (2) kummijäsentä, jotka tutustuvat koulun toimintaan ja ovat viestintäkanava koulun ja lautakunnan välillä. Myös sekä Viljakkalan että Karhen toimipisteen omat sosiaalisen median kanavat havainnollistavat koulun toimintaa huoltajille ja pyrkivät lisäämään koulun tunnettavuutta.

Molemmissa toimipisteissä on koulukohtainen vanhempainilta vähintään kerran lukuvuodessa. Tarpeen mukaan koko koulua koskevia yhteisiä vanhempainiltoja voi olla useamminkin. Vanhempainilloissa käsiteltävät aiheet ovat ajankohtaisia ja koulun tai oppilaiden arkeen liittyviä.

Vanhempainilloissa oppilaiden huoltajat voivat tuoda esiin omia mielipiteitään ja toiveitaan oppilaiden koulunkäyntiin ja koulun toimintakulttuuriin liittyen.

Arviointikeskustelu pidetään vähintään kerran lukuvuodessa 1.–5. luokkien oppilaiden ja huoltajien kesken. Vanhempien oppilaiden huoltajilla on mahdollisuus osallistua vanhempainvartiin luokanopettajan tai -valvojan kanssa. Koulu pyytää huoltajilta ja opettajilta palautetta kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä ja sen kehittämiseksi arviointikyselyllä lukuvuosittain. Luokissa kerätään erilaisilla kyselyillä ja keskusteluilla palautetta meneillään olevasta tai kuluneesta lukuvuodesta.

Koulun ja sidosryhmien välinen yhteistyö

Koulu toimii yhteistyössä myös paikallisten seurojen ja yhdistysten kanssa. Kaupungin ja Ylöjärven seurakunnan nuorisotyöntekijät pitävät koulupäivystystä vuoroviikoin koululla. Ylöjärven seurakunta järjestää kulttuuri- ja perinnekasvatusta tukevia tapahtumia ja toimintaa, joihin koululuokkien on mahdollisuus osallistua. Kaupungin ja seurakunnan nuorisotyö ovat mukana uusia luokkia ryhmäytettäessä.

Eri toimijoiden edustajia kutsutaan mukaan syksyisin ja keväisin olevaan laajaan oppilashuoltoryhmään. Moniammatillisissa tiimeissä yhteistyötä tehdään tarvittaessa lääkärin, kouluterveydenhoitajan, koulupsykologin, psykiatrisen sairaanhoitajan, koulukuraattorin ja perhetyön kanssa.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten toimien käyttö

Kasvatuskeskustelua käytetään ensisijaisena kurinpitotoimena. Koululla on laadittuna koulukohtaiset järjestyssäännöt, koulukohtainen kiusaamisen vastainen suunnitelma sekä koulukohtainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Suunnitelmista, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpidollisista toimista tiedotetaan Wilmassa, koulun kotisivuilla, vanhempainilloissa sekä luokanvalvojan tunneilla. Henkilökunta seuraa ja arvioi suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta vuosittain yhteisellä suunnitteluajallaan. Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

Koululla käytetään vain normien mukaisia kurinpitotoimia, jotka ovat lueteltuina opetushallituksen sivustolla. Linkki opetushallituksen sivustolle:

(<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kurinpitokeinot-ja-turvaamistoimenpiteet-perusopetuksessa>)

Koulussa käytettävät kurinpitotoimet kirjataan Wilma-järjestelmään ja käytetyistä keinoista tiedotetaan huoltajia.

Koululla noudetaan kurinpidossa taulukon mukaista suunnitelmaa kasvatuskeskustelujen ja jälki-istuntojen suhteen:

Teko	Toimenpiteet	Vastuut
Viisi (5) läksyjen tai koulutarvikkeiden unohdusta kalenterikuukauden aikana	Merkintä (Wilmaan)	Opettajat
	Seuranta	Luokanvalvoja
	Kirjaaminen (Wilmaan)	Luokanvalvoja
	Ilmoittaminen huoltajille	Luokanvalvoja
	1. ja 2. kerta: kasvatuskeskustelu	Luokanvalvoja
	3. kerta: kasvatuskeskustelu Seuraavat kerrat: jälki-istunto	Luokanvalvoja ja rehtori Luokanvalvoja
Kolme (3) myöhästymistä kalenterikuukauden aikana	Merkintä (Wilmaan)	Opettajat
	Seuranta	Luokanvalvoja
	Kirjaaminen (Wilmaan)	Luokanvalvoja
	Ilmoittaminen huoltajille	Luokanvalvoja
	1. ja 2. kerta: kasvatuskeskustelu	Luokanvalvoja
	3. kerta: kasvatuskeskustelu Seuraavat kerrat: jälki-istunto	Luokanvalvoja ja rehtori Luokanvalvoja
Kolme (3) häiritsevää käytöstä lukukauden aikana	Merkintä (Wilmaan)	Opettajat
	Seuranta	Luokanvalvoja
	Kirjaaminen (Wilmaan)	Luokanvalvoja
	Ilmoittaminen huoltajille	Luokanvalvoja
	1. kerta: kasvatuskeskustelu	Luokanvalvoja
	Seuraavat kerrat: jälki-istunto	
Muut rikkeet	Merkintä (Wilmaan)	Rikkeen havainnut opettaja
	Seuranta	-
	Kirjaaminen (Wilmaan)	Rikkeen havainnut opettaja
	Ilmoittaminen huoltajille	Rikkeen havainnut opettaja
	Kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto	Rikkeen havainnut opettaja
Vakava väkivalta	Konsultointi poliisilta	Rikkeen havainnut opettaja
	Lastensuojeluilmoitus	Rikkeen havainnut opettaja
Häirintä	Kasvatuskeskustelu ja/tai Moniammatillinen asiantuntijaryhmä ja/tai Konsultointi poliisilta ja/tai Lastensuojeluilmoitus	Rikkeen havainnut opettaja

Vuorentaustan koulu

2.2 Perusopetuksen arvoperusta ja 2.3. Oppimiskäsitys

"Vuorentaustassa jokainen oppija on oman sisäisen vuorensa valloittaja." Oppimisen lähtökohtana on motivaation herättäminen. Koulussamme kannustetaan oppilaita ja opettajia tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Koulumme oppilas toimii aktiivisesti vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä muiden kanssa. Opettajan tehtävänä on auttaa ja kannustaa oppilasta löytämään erilaisia tapoja ja menetelmiä oppia yhdessä muiden kanssa.

Koulun aikuisten tehtävä on suunnitella oppilaalle sopivan haasteellinen oppimispolku, luoda motivoiva ja positiivinen ilmapiiri sekä antaa kannustavaa ja realistista palautetta.

Oppilaasta kasvaa elinikäinen oppija, joka näkee uudet haasteet myönteisinä ja kiinnostavina sekä löytää itsestään voimavaroja niiden ratkaisemiseen. Elinikäinen oppiminen tarkoittaa jatkuvaa uusien polkujen löytämistä: taitojen oppimista, tiedon hakua ja käsittelyä sekä kriittistä arviointia alati muuttuvassa ympäristössä.

Oppilaat huomioidaan yksilöinä ja oman kehitystasonsa mukaisesti. Palaute pyritään antamaan realistisesti positiivista palautetta painottaen.

Kohtaamme oppilaan yksilöllisesti tiedostaen ja huomioiden hänet osana mikrokulttuuriaan. Hyvät tavat, toisen kunnioittaminen, ympäristön arvostaminen sekä osallisuus ovat osa koulumme arkea.

Koulussa tuetaan oppilaan oman kulttuuri-identiteetin kehittymistä ja opetellaan arvostavaa suhtautumista muihin kulttuureihin. Tähän tavoitteeseen pyritään vuorovaikutustaitoja harjoittelemalla, koulun omilla perinteillä ja käytänteillä sekä kansainvälisillä projekteilla.

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Tavoitteena on, että oppilaalla olisi turvallinen ja eheä koulupäivä. Jokaisen koulussa työskentelevä aikuinen ottaa osaltaan vastuun oppilaan hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä. Tiivis yhteistyö luo turvalliset puitteet oppilaan nivelvaiheissa. Yhteiset juhlat ja säännölliset salitilaisuudet korostavat yhteisöllisyyttä niin oppilaiden kuin henkilökunnankin keskuudessa. Tilaisuuksiin kutsutaan mahdollisuuksien mukaan osallistujiksi myös muut yhteistyötahot. Järjestyssäännöt ja Vuorentaustan koulun hyvät tavat ovat kaiken toiminnan perusta ja pyrkimyksenä on, että kaikki sitoutuvat niitä noudattamaan. Toisten kunnioittaminen luo pohjaa työrauhan ja turvallisuuden edistämiseksi. Oppilasta ohjataan tiedostamaan oma vastuunsa kouluyhteisön jäsenenä.

Koulun oppilaskunnan kautta oppilaiden toiveet ja huolet välittyvät oppilashuoltohenkilöstölle ja johtoryhmälle.

Oppilaiden osallisuutta korostetaan esimerkiksi oppilaskuntatoiminnan, tukioppilastoiminnan, kummitoiminnan ja luottamusoppilaiden avulla.

5.2 Yhteistyö

Tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä eri tahojen kanssa. Annetaan palautetta ja ideoita puolin ja toisin sekä kehitetään toimintaa yhteistyössä myös oppilaita ja huoltajia kuunnellen. Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on oppilaan kasvun ja oppimisen tukeminen, tiedonkulun varmistaminen hyvinvoinnin ja turvallisuuden lisäämiseksi.

Yhteydenpito huoltajiin tapahtuu pääsääntöisesti Wilma-järjestelmän avulla. Tämän lisäksi voidaan pitää luokka- ja/tai luokkatasokohtaisia vanhempainiltoja.

Koulussa toimii sekä vanhempainyhdistys että musiikkipainotteisten luokkien tuki ry. Vanhempainyhdistys tukee koulun toimintaa ja osallistuu tapahtumiin tarpeen mukaan. Koululla on edustus yhdistyksissä. Musiikkipainotteisten luokkien tuki ry. tukee musiikkiluokkien toimintaa ja ottaa osaa konserttien järjestämiseen.

Koululla toimii moniammatillinen oppilashuoltoryhmä. Laajennetuissa OHR-tapaamisissa ovat mukana tarvittaessa sosiaalitoimen, lastensuojelun, terveydenhoidon, yksityisten lastensuojelulaitosten, seurakunnan, vanhempien sekä oppilaiden edustajat. Koulujen edustajat (Siivikkala, Vuorentausta) tapaavat kevätlukukaudella niveltämisteeman merkeissä.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Kasvatuskeskustelut

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen keino oppilaan ojentamiseksi toimimaan hyvien tapojen ja sääntöjen mukaisesti. Kurinpidollista kasvatuskeskustelua käytetään, samoin kuin jälki-istuntoakin silloin, kun ohjauksellinen kasvatuskeskustelu ei ole riittävä.

Vahingon aiheuttaminen

Oppilaan aiheuttaessa vahinkoa henkilölle tai esineelle/rakennukselle asiasta ilmoitetaan huoltajalle. Jos kyseessä on tahallisuus, piittaamattomuus tai tuottamuksellisuus, on oppilas vahingonkorvausvelvollinen.

Perehdytys ja osaamisen varmistaminen

Uudet työntekijät perehdytetään tehtävien alkaessa ja rehtori/apulaisrehtori tukevat uutta työntekijää alkuun.

Sijaikansio päivitetään lukuvuoden alkaessa. Sieltä sijaiset löytävät nopeasti keskeisimmät ohjeet ja toimintaperiaatteet.

Seuranta

Oppilashuollollisissa kokouksissa arvioidaan tilannetta. Samoin Pedatiimi ja johtoryhmä seuraavat koulu yhteisön hyvinvointia. Erilaiset kyselyt ja tutkimukset tuottavat meille vuosittain aineistoa arvioinnin pohjaksi.

5.4. Opetuksen järjestämistapoja

Vuorentaustan koulu on yhtenäinen peruskoulu vuosiluokille 1.-9. Vuorentaustan koulu toimii kahdessa eri koulurakennuksessa.

4.-9. luokilla tarjotaan musiikkipainotteista opetusta ja vuosiluokilla 7.-9. tarjotaan luonnontieteellis-matemaattista painostusta opiskelijoille.

Ylöjärven Yhtenäiskoulu

2.2 Perusopetuksen arvoperusta ja 2.3. Oppimiskäsitys

YLÖJÄRVEN YHTENÄISKOULUN TOIMINTA-AJATUS

*Hyvinvoiva
koululainen
Yhdessä
Yhtenäistä
Koulupolkua
kulkien*

Ylöjärven Yhtenäiskoulun toiminta-ajatuksen taustalla ovat seuraavat arvoperustaan ja oppimiskäsitykseen liittyvät tavoitteet ja toimintatavat:

Koulupolkuni jatkuvuus ensimmäisestä yhdeksänteen

- valitaan toimintatapoja, joilla luodaan oppilaalle turvallinen koulupolku
- hyödynnetään yhtenäiskoulun mahdollisuudet oppilaan tukemiseen

Ainutlaatuisuuttani arvostetaan

- Ylöjärven Yhtenäiskoululle on leimallista erilaiset oppijat
- oppilasta arvostetaan yksilöinä
- koulussa tuetaan kaikkien oppilaiden vahvuuksia

Teen yhdessä

- Ylöjärven Yhtenäiskoulussa arvostetaan yhdessä tekemistä niin henkilöstön kuin oppilaiden kesken
 - työtapoja valittaessa suositaan yhdessä tekemistä

Toimin vastuullisena osana kouluyhteisöä

- koulun toiminnassa korostuu vastuu omasta työstä
- työtapojen valinnassa painottuu vastuu muista ja ympäristöstä

Olen myönteinen ja aktiivinen oppija

- koulu muodostaa oppimisympäristön, joka tukee oppimisen iloa
- Ylöjärven Yhtenäiskoulun oppilas on keskiössä oman työnsä suunnittelijana

Liikun

- oppilaita kannustetaan liikkumaan monipuolisesti
 - tarjotaan koulupäivän aikana mahdollisuuksia erilaiseen liikkumiseen

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Keskeiset tavoitteet ja toimintatavat: Jokaisen luokan ja ryhmän yhteisöllisyyttä rakennetaan ja tuetaan säännöllisesti 1. luokalta alkaen. Luokissa käydään läpi koulun järjestyssäännöt ja määritellään luokan omat säännöt. Tarkoituksenmukaiset oppilasryhmittelyt ja välituntivalvonta vähentävät konfliktien syntymistä. Jokainen oppilas voi vaikuttaa muiden hyvinvointiin omalla toiminnallaan.

Koulussamme pyritään tunnistamaan ja puuttumaan tilanteisiin etukäteen tai ennen kuin tilanne ehtii kehittyä esimerkiksi konfliktiksi. Tähän auttavat hyvä oppilaantuntemus ja riittävä valvonta oppi- ja välitunneilla sekä siirtymätilanteissa. Koulussamme on luotu toimintamalli väkivaltatilanteiden varalle.

Rohkaistaan koulussa työskenteleviä ja huoltajia ottamaan yhteyttä matalalla kynnyksellä koulun aikuisiin ja pyritään avoimeen, keskustelevaan ja kannustavaan ilmapiiriin yhteisen vastuun lisäämiseksi.

Koulutyö järjestetään siten, että sen perustana on oppilaiden osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Huolehditään siitä, että oppilaat saavat kokemuksia yhteistyöstä ja demokraattisesta toiminnasta omassa opetusryhmässä, koulussa ja sen lähiympäristössä sekä erilaisissa verkostoissa.

Oppilaiden osallistuminen oman koulutyönsä ja ryhmänsä toiminnan suunnitteluun on luonteva tapa vahvistaa osallisuutta. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa oppilaiden osuus on tärkeä. Lisäksi oppilaita rohkaistaan vaikuttamaan myös koulun yhteisen toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun ja kehittämiseen. Oppilaille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä koulun järjestyssäännön valmisteluun.

5.2 Yhteistyö

Yhteistyö koulun ulkopuolella: Sovitaan vuosittain toimintamalleista ja yhdyshenkilöistä esim. esi- ja alkuopetuksen yhteistyö, seurakunta, oppilashuollon yhteistyö

Koulun sisällä:

Kummiluokkatoiminta

Ekaluokkalaisen aloittaessa koulunkäynnin, on kouluympäristö hänelle vieras ja jännittävä. Jännittämisen ja pelkojen lieventämiseksi on koulussamme kummiluokkatoimintaa. Heti syksyllä ekaluokkalaiset saavat oman kummiluokan (yleensä viidesluokkalaisista) ja sieltä oman henkilökohtaisen kummioppilaan. Kummiluokilla on alkuopetuksen ajan yhteisiä tunteja.

Oppilaskunta

Ylöjärven Yhtenäiskoulussa toimii oppilaskunta. Oppilaskunnan hallitukseen valitaan luokkakohtaiset edustajat vuosittain. Oppilaskuntatoiminta harjaannuttaa oppilaita neuvotteluun perustuvaan yhteistoimintaan. Oppilaskunnassa vaikuttavat oppilaat omaksuvat aktiivisen ja vastuullisen roolin oman koulunsa toiminnan kehittäjinä sekä oppilaiden vuorovaikutuksen havainnoitsijoina. Oppilaskuntatoiminta on osa ennaltaehkäisevää kiusaamista vähentävää toimintaa.

Yhteispelejä

Ylöjärvellä on kehitetty lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen suunnattu toimintamalli. Ylöjärven Yhtenäiskoulu on ollut mukana vuodesta 2014. Luokissa toteutetaan yhteisöllisyyttä lisääviä toimintatapoja.

Tukioppilastoiminta

Ylöjärven Yhtenäiskoulussa on tukioppilastoimintaa yläluokilla. Tukioppilaat ovat apuna muille oppilaille tarjoten vertaistukea käytännöllisiin asioihin liittyen. Tukioppilaat lisäävät koulun yhteisöllistä hyvinvointia järjestämällä erilaisia tapahtumia.

Yhteisöllinen oppilashuoltotyö

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa määrätään yhteisöllisestä oppilashuollosta. Yhteisöllisen oppilashuollon avulla pyritään ennaltaehkäisemään sekä puuttumaan yhteisön tasolla mm. oppimiseen, hyvinvointiin, terveyteen, sosiaaliseen vastuullisuuteen ja vuorovaikutukseen. Ylöjärven Yhtenäiskoululla kokoontuu säännöllisesti yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, joka puuttuu yhteisön tasolla mm. kiusaamisen ehkäisemiseen. Yhteisöllistä oppilashuoltoa voidaan toteuttaa myös erilaisissa pienemmissä ryhmittymissä. Tarvittaessa oppilas voidaan ohjata yksilökohtaisten oppilashuoltopalveluiden piiriin.

Kiusaamisen, syrjinnän, väkivallan ja häirinnän ehkäisy

Ylöjärven Yhtenäiskoulussa on erillinen suunnitelma kiusaamisen, syrjinnän ja häirinnän ehkäisyyn. Tätä suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti. Koulussamme on myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Tätä suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti. Opetushenkilöstön kanssa käydään suunnitelmat yhdessä läpi.

Toiminta kiusaamistilanteissa

Pääpaino Ylöjärven Yhtenäiskoulussa on kiusaamisen ennaltaehkäisyssä.

Riita- ja kiusaamistapaauksissa toimitaan Ylöjärven mallin mukaan.

Mikäli kysymys on systemaattisesta kiusaamisesta, toimitaan seuraavalla selvittämiskeskusteluiden tavalla:

1. Kiusaamistapausten selvittelyopettajat tapaavat kiusatun oppilaan
2. Keskustelut kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa yksitellen
3. Oppilailta voidaan myös kerätä kirjallisesti kuvauksia tapahtuneesta
4. Keskustellaan kiusaamiseen osallistuneiden oppilaitten kanssa ryhmänä
5. Seurantakeskustelu kiusatun kanssa
6. Seurantakeskustelu kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa

Kiusaamistapausten selvittelyopettajien kokoonpano määritellään joka lukuvuodeksi erikseen.

Kiusaamistapausten selvittämisen prosessissa käytetään Kiva-koulun projektissa hyviksi havaittuja muokattuja lomakkeita. Lomakkeita säilytetään koulun kansliassa kansiossa. Kiusaamistapausten selvittely kirjataan oppilaan tietoihin Wilmaan – oppilasmuistioon.

Kiusaaminen on rikollista toimintaa, kun se täyttää lainsäädännössä rikokselle annetut tunnusmerkit. Tarvittaessa konsultoimme koulupoliisia.

Yhteistyö kodin ja koulun välillä: Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on luoda luottamuksen, kunnioituksen ja avoimuuden ilmapiiri kotien ja koulun välille. Rakentavalla yhteistyöllä varmistetaan parhaiten oppilaan koulupolun onnistuminen ja luodaan hyvää yhteishenkeä. Yhteistyön toteuttaminen kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Tarpeet vaihtelevat lukuvuoden painotusten mukaan. Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan myös yhteistyön arviointi. Rehtori vastaa yhteistyömuotojen kirjaamisesta ja yhteistyömuotojen organisoinnista koulun tasolla, opettajat luokkiensa ja opetusryhmiensä osalta.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

KURINPITO- JA PUUTTUMISEN KEINOT

Perusopetuslain 29§ mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Ylöjärven Yhtenäiskoulussa pyritään luomaan toimintakulttuuri, jossa koulun aikuiset välittävät ja tarpeen mukaan puuttuvat oppilaiden väliseen epäasialliseen käytökseen tai järjestyssääntörikkomukseen. Tämä toiminta on jokapäiväistä opettajan tai ohjaajan työhön kuuluvaa huolenpitoa.

Ensisijaisesti puuttuminen tapahtuu koulun aikuisen toimesta välittömästi asian nähtyään tai kuultuaan. Oppilasta kuullaan ja keskustellaan ohjaten oikeaan käyttäytymiseen.

Mikäli tapahtuma on sellainen, että asia vaatii tarkempaa selvittelyä tai puuttumista, ensisijainen menettely on kasvatuskeskustelu. Vakavissa tai toistuvissa tapauksissa voidaan myös määrätä jälki-istuntoa. Erittäin vakavissa tapauksissa voidaan olla yhteydessä poliisiin tai harkita määräaikaista erottamista (PoL 36§a).

Kasvatuskeskusteluprosessi

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestäväan kasvatuskeskusteluun. Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.

Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatuskeskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori. Kasvatuskeskustelu tulee kirjata ja siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajille. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se 2 momentissa esitetty huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi. PoL 35§

Koulussamme kurinpidollisena toimenpiteenä käytetään ensisijaisesti kasvatuskeskustelua. Kasvatuskeskustelu on opettajan ja oppilaan välistä keskustelua, jossa pyritään saamaan oppilaat

ymmärtämään omat virheensä sekä itse löytämään ratkaisu, jolla ei-toivottu käytös loppuisi ja oppilaan hyvinvointi turvattaisiin. Kasvatuskeskustelut kirjataan Wilmaan. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua keskusteluun tai tulla kuulluksi, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Kasvatuskeskusteluja käydään opettajan toimesta sekä vakavammissa tapauksissa mukaan voi tulla myös vararehtori ja/tai rehtori.

1. Oppilas keskustelee sen opettajan kanssa, joka on rikkeen havainnut. Mikäli rike on vakava, asia siirtyy heti vararehtorille ja/tai rehtorille.
2. Mikäli ongelma ei ratkea tai rike katsotaan sellaiseksi, että kasvatuskeskustelu on paikallaan. Kutsuu asiaa selvittänyt opettaja oppilaan mieluiten saman päivän aikana kasvatuskeskusteluun. Oppilaan huoltajaan ollaan yhteydessä ja huoltajalle varataan mahdollisuus tulla kuulluksi. Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan.
3. Jos ongelmat eivät edelleenkään lopu, siirtyy oppilas kolmannessa vaiheessa rehtorin ja/tai apulaisrehtorin/vararehtorin puhutteluun. Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan. Keskustelussa sovitaan myös mahdollisesta jälki-istunnosta. Huoltajia tiedotetaan keskustelusta ja heille varataan mahdollisuus osallistua keskusteluun. Tarvittaessa voidaan sopia myös yhteisestä keskustelusta huoltajien kanssa tilanteen korjaamiseksi.
4. Mikäli rike on erittäin vakava tai rike ei korjaannu, voidaan miettiä oppilaan määräaikaista erottamista. Oppilaalle tarjotaan myös oppilashuollollisia palveluita ja pyritään auttamaan oppilasta ymmärtämään tekonsa.

Koulunpäivän epääminen

Rehtori voi päättää oppilaan koulunpäivän epäämisestä loppupäiväksi ja seuraavaksi koulunpäiväksi. Epääminen voi tulla kysymykseen oppilaan vaarantaessa merkittävästi omaa tai toisen turvallisuutta. Koulunpäivän epäämisestä ilmoitetaan huoltajalle ja pyydetään huoltajaa hakemaan oppilas koulusta. Huoltajan kanssa sovitaan vastuusta koulunpäivän päättymisen ja huoltajan saapumisen välisestä ajasta. Oppilas kuitenkin on koulun tiloissa valvotusti huoltajan saapumiseen asti. Seuraavan päivän osalta huoltaja vastaa valvonnasta. Koulunpäivän epääminen merkitään tuntimerkintöihin Wilmaan.

Oppilaan koulunpäivän epäämisen ajaksi oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma tai päivitetään HOJKS:ia opetuksen järjestämiseksi suunnittelun, toteutuksen ja seurannan osalta. Pedagoginen asiakirja laaditaan Wilmaan yhteistyössä huoltajan, opettajan ja oppilaan kanssa. Oppilaalle tarjotaan oppilashuollon palveluita epäämisen aikana ja sen jälkeen. Oppilaalle tarjotaan tukiopestusta ja muita tukitoimia oppilaan palatessa kouluun epäämisen jälkeen.

Tarvittaessa oppilaan tukemiseksi voidaan hyödyntää myös muita tukipalveluja, kuten sosiaalitoimen, perusterveydenhoidon tai erikoissairaanhoidon palveluja. Näihin palveluihin ohjaaminen tehdään yhteistyössä huoltajan kanssa.

Väkivallan uhka Ylöjärven Yhtenäiskoulussa

Väkivallan uhka voi koulussa kohdistua oppilaaseen tai koulun henkilökuntaan. Ylöjärven

Yhtenäiskoulussa on varauduttava myös oppilaiden väkivaltaiseen käyttäytymiseen. Oppilaiden keskinäisen tai henkilökuntaan kohdistuvan väkivaltaisuuden ehkäisemisessä ennakointi tärkein toimintamuoto.

Opettajan pedagoginen taito ennakoida on usein ratkaisevassa roolissa oppilaiden aggressiivisen käyttäytymisen ehkäisemisessä.

Ylöjärven Yhtenäiskoulussa on laadittu erillinen ohjeistus väkivaltatilanteissa toimimista varten. Tarkennettuja menettelytapoja on laadittu oppilaiden luvattomaan poistumiseen koulualueelta. Ylöjärven Yhtenäiskoulussa voidaan myös jatkossa tehdä tarkennuksia menettelytapoihin. Nämä ovat nähtävillä Office365 -tiedostoissa.

Henkilöstöä perehdytetään ja varmistetaan osaaminen henkilöstökoulutuksissa.

Rehtori vastaa perehdyttämisestä. Tarvittaessa kootaan Office365-ympäristöön henkilöstön käyttöön tarvittavaa materiaalia. Uusia työntekijöitä perehdytetään aineistoon.

Rehtori vastaa tiedottamisesta. Tiedottamista tapahtuu Wilman, koulun kotisivujen sekä vanhempaintapaamisten yhteydessä.

5.4. Opetuksen järjestämistapoja

Ylöjärven Yhtenäiskoulussa on yhdysluokkaopetusta alueellisilla luokkamuotoisen erityisen tuen pienluokilla, koulun omissa pienryhmissä ja vaativan erityisen tuen pienluokilla. Näillä luokilla edetään pääsääntöisesti oppilaan luokkatason mukaan. Mikäli edetään yhdysluokkana, noudatetaan Ylöjärven opetussuunnitelman mukaista jakoa.